

Mick Burton:

PLANINA MRAKA

Mick Burton

PLANINA MRAKA

**VJESNIKOVA
PRESS
AGENCIJA**

Glavni i odgovorni urednik Milivoj Pašiček
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK (v. d. predsjednika
Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) –
OOUR Informativno-revijalna izdanja (v. d.
direktora Božidar Radman)

Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić
Adresa redakcije, izdavač i tiskare: 41000 Za-
greb, Avenija bratstva i jedinstva 4

Telefoni: 041/526-099, 515-555 i 519-555

Telex: 21 121 YU VSK

Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.),
Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl.
i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac
(pomoćnik gl. i odg. urednika)

Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotaci-
ja i OOUR TM

LASO 726

Urednik: Ana Hrastović

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Tehnički suradnik: Branka Ožegić

Mick Burton: Planina mraka

Copyright: VPA

Recenzija: Zorislav Ugljen

Laso 726 izlazi 11. 9. 1987

u nakladi od 66.800 primjeraka

I

Eddy Agarrat spusti piće na stol za kojim je sjedio Alan Goddard. Na oznojenu licu vlasnika saluna vidjela se zabrinutost. Dvorana je bila puna, viski se točio potocima. S te strane nije bilo teškoća. Ali, nekoliko ljudi bilo je suviše bučno za njegov ukus. Plašio se da bi moglo doći do gužve. Momci u Buckeru bili su divlji i nikad se nije moglo predvidjeti kako će završiti obična tučnjava.

Agarratov i Goddardov pogled se sretoše. Alan namignu. Te večeri osjećao se dobro. Zavaljen u rasklimanu stolicu, slušao je glazbu, gledao razgolićene plesačice na pozornici i pijuckao viski. Više mu nije trebalo ništa.

— Uživaš kujin sine — procijedi Eddy Agarrat kroz zube brišući znoj mokrim rukavom. — Više bih volio da ne vidim tvoju njušku u mom salunu. Ako išta mrzim u ovome prokletom gradu, onda su to tipovi podrugljivi poput tebe. Popij svoje piće i gubi mi se s očiju!

Goddard podiže čašu.

— Stari Eddy se danas uzjogunio — reče i srknu piće.

— Zaveži! Tornjaj se odavde prije negoli te šcepam!

— Dobro, Eddy, ohladi se malo. Večeras ćeš se obogatiti. Pola Buckera ispraznit će džepove u tvome salunu. Što još želiš?

Eddy Agarrat lupi mesnatim ručetinama po stolu i unese mu se u lice.

— Lijepo je biti bogat, ali još je ljepše sačuvati cijelu glavu. Pogledaj ove ljude. Kladim se na milijun prema jedan da će večeras biti gužve. Gotovo sam siguran da će neka pijana budala povući revolver. — Prekinuvši na trenutak da udahne zrak, on produži: — A ti sjediš ovdje i podsmjehuješ mi se. Slušaj, momče, dosad sam te smatrao prijateljem. To je bila moja velika zabluda. Odsad te ne poznajem. Čujem li da si izgovorio moje ime, izbit ću ti sve zube. Jesmo li se razumjeli? Popij to piće i nestani!

Goddard ga šcepa za ruku. Na licu mu se nije moglo

ništa pročitati, jer ni on sam nije znao što da misli. Bilo je teško odrediti govori li Eddy Agarrat ozbiljno.

— Već sam ti rekao da mi se ne sviđa posao što mi ga nudiš. Nikad nisam bio i ne želim biti izbacivač u tvom salunu. Nije to za mene. Želiš li, mogu ti pomoći da izabereš sposobnog momka.

— Zapamti: Eddy Agarrat kupuje samo prvoklasnu robu. Ne trebaju mi žutokljunci! Hoću tebe!

— Tvrdoglavost nije dobra osobina, prijatelju. Ja nisam rođen za izbacivača. Mnogi ljudi žele moj skalp. Tvoj salun brzo bi se pretvorio u mjesto za obračune.

Debeli vlasnik saluna prezirno odmahne i okrene se. Prije negoli se uspio pomaknuti, Goddard ga povuče na stolicu.

— Pronaći ću ti dobrog momka — reče. — Ali ostat ćemo prijatelji. U redu?

Debeljko ga pogleda kroz polusklopljene kapke.

— Ovaj puta si me prešao. Radi kako misliš da je najbolje. U svakom slučaju, obrati pažnju na onu dvojicu pokraj šanka. Imam neki gadan predosjećaj. Mislim da su došli ovamo samo da naprave gužvu.

Alan Goddard pogleda preko njegova ramena. Dvojica revolveraša divljeg izgleda stajala su zagrljena

pjevajući. Nisu se obazirali na glazbu s pozornice. Njihova obrasla lica i olašteni pištolji širili su strah oko sebe. Iako su svima smetali, nitko ih se nije usuđivao opomenuti da se smire.

— To su ljudi iz prerije — zaključí Goddard, shvaćajući Agarratov strah. — Ne dolaze često u grad, ali kad dođu, trude se da izazovu što više neprilika.

— Volio bih da ih mogu izbaciti. Da im prestanem točiti piće? Možda će otići na drugo mjesto.

— Oni bi to shvatili kao uvredu. Ne, vrati se za šank i potrudi se da ne opaze kako su suvišni. Ako imaju imalo mozga, shvatit će da nisu zanimljivi.

Debeljko ugrize donju usnu.

— Dobro, ali ipak bih više volio da prihvatiš moju ponudu. Dobit ćeš polovicu moje zarade.

— Nije u pitanju novac, Eddy. Ne bih mogao svaku večer trunuti ovdje.

Ne tajeći razočaranje, Eddy Agarrat kimnu. Sporim korakom primakao se šanku. Pijani došljaci odmah gurnuše pred njega svoje prazne čaše.

— Hej — dreknu jedan od njih — natoči nam po jednu bljuvotinu! Točiš najgori viski na cijelom Zapadu, ali,

dovraga, moramo ga piti. Je li tako, Frank?

— Imaš pravo, prijatelju. Ni njegova njuška nije mnogo bolja. Da mu je malo namjestimo, a?

— Poslije. Ako ga sada sredimo, neće nam imati tko točiti piće, Kad nam dođe do grla, onda je naš.

Nitkovi se ponovo zagriše i nastaviše pjevati. Eddy Agarrat proguta slinu. Ruke su mu se tresle od nemoćna bijesa. Nesvjesno zdrobi čašu među prstima.

Oko pijanaca stvarala se sve veća gužva. Ljudi su se odmicali, ali ih revolveraši nisu ostavljali na miru. Do grla naliveni viskijem tražili su zgodu da na nekome iskušaju šake.

Goddard prijede pogledom preko lica u prepunu salunu. Pijane budale upropastit će Eddyjev posao, pomisli. Morao mu je pomoći, iako nije prihvatio njegovu ponudu.

Nezadovoljan što kvari mirnu večer, ustade i namjesti opasač. Zatim se oprezno uputi prema šanku. To mu nije bilo teško. Ljudi su ionako išli u suprotnomsmjeru.

Oko revolveraša nastao je prazan krug promjera oko dva metra. Goddard stupi u njega. Na licu mu se moglo vidjeti što namjerava. Krug se odjednom proširi. U salunu nastane tišina. Glazba

prestane svirati, plesačice se užurbano udaljiše s pozornice.

— Hej, Frank, imamo posjet — nasmijulji se jedan od odrpanaca. — Pogledaj tko nam je došao. Pijetao s pravim koltom. Zanima me što će nam pjevati.

Njegov prijatelj razvuče usne u odvratan osmijeh. Iz brade mu proviri nekoliko žutih, konjskih zuba.

— Što je, momče? — zabrunđa. — Želiš li nam se pridružiti? U redu, dodi ovamo. Barmenu, natoči čašu nafte za našega gosta.

Goddard zakorači naprijed. Ljudi oko njih ustuknuše.

— Je li bilo dosta za večeras, ljudi? Ovo nije samo vaš salun. I drugi bi se rado proveselili.

Glas mu je bio promukao i ne baš ugodan. Ruka mu se ljuljala nekoliko centimetara od drška revolvera.

— Želiš reći da smetamo nekome?

— Upravo to.

— Dovraga, nismo opazili. Mogao nas je netko zamoliti da budemo tiši, zar ne?

— Dovoljno ste govorili. Popijte piće i izidite iz saluna. Ako vam mozak još radi, shvatit ćete da je to u obostranom interesu.

Odrpanci se zgledaše.

— Ovaj nas tjera, Frank — reče jedan od njih.

– Pusti mene da razgovaram s njim – odgovori Frank nastojeći da izgleda ozbiljno.

Goddard shvati da od nje ga žele napraviti budalu i da im je drago što su napokon našli nekoga tko će prihvatiti njihov izazov. Stisnuo je zube. Znao je da se ne smije prenagliti. Nije želio da se u Buckeru pročuje kako je Eddyjev salun opasan.

Pijanac po imenu Frank pride korak do njega. Goddarda zapuhnu smrad pokvarenog viskija. Frank počne zapletati jezikom:

– Hajde da se dogovorimo, ljepotane. Nemoj nas izbacivati odavde, a mi obećavamo da ćemo biti mirni. Sjest ćemo za jedan stol i spavati do jutra. Dopustit ćemo i drugima da se provedu.

Njegov prijatelj prasnu u smijeh.

Alan Goddard shvati da neće ništa postići riječima. Neočekivanom brzinom uhvati Franka za košulju i podiže ga s poda.

– Nemam ništa protiv toga da budete budni do zore, ali ne ovdje. Nestanite prije negoli pobjesnim!

– K sebi šape! – zareža razbojnik iza Frankovih leđa. Ruka mu je nesigurno pipkala oko korica tražeći revolver.

– Ostavi revolver na miru! – upozori ga Goddard ne ispuštajući Franka. – Jedan nesmotren pokret i tvoj prijatelj je mrtav.

Razbojnik ustuknu. Međutim, Frank, koji je poput vreće visio u Goddardovim rukama, munjevito se trgnu i pogodi ovoga koljenom u bedro. Goddardove ruke popustiše. Dočepavši se tla, razbojnik se razbjesni. Ono što je cijelu večer želio, napokon je imao: čovjeka pripravnog da primi batine. Bacio se na Alana Goddarda poput pobješnjele zvijeri. Frankov prijatelj je iza njegovih leđa vrebao priliku za udarac.

Nakon udarca u bedro, Goddardu je sve zaigralo pred očima. Razbojnik je bio nevjerojatno snažan. Znao je da će nakon prvog udarca uslijediti napad. Zbog toga se baci unatrag da bi dobio na vremenu. Nekoliko trenutaka poslije bio je spreman da im pogleda u oči.

Pred njim su stajala dvojica divljaka navikla da sve teškoće rješavaju šakama. Poput grizlija teturali su prema njemu. Iz očiju im je sijevala želja za ubijanjem. Sve što bi im palo u šake moralo je biti uništeno.

Goddard brzo procijeni stanje. Više nije imao vremena za uvjeravanje. Morao je prvi udariti. Išli su prema

njemu široko mašući rukama. Prsa su im bila otkrivena, a u njima je bilo previše viskija da bi se mogli dovoljno brzo zaštititi. Goddard poleti kroz zrak. Pred njim se nalazio Frank. Udarac je izgledao kao sudar sa stijenom.

Obojica se brzo snadoše. Goddard skoči na noge. S novom snagom baci se na razbojnika, koji nikako nije uspijevao ostvariti ono što je naumio. Nemoćno je mlatao rukama.

Frank počeo gubiti kontrolu nad nogama. Koljena mu počeo klecati. Da ne bi pao, zatetura natrag, ometajući prijatelja da i sam pokuša nešto učiniti.

Goddard ga nije ispuštao. Udarao je neprestano čekajući priliku da dohvati i drugog revolveraša. Ukazala mu se ubrzo.

— Budalo! — prostenje revolveraš pritisnut Frankovim tijelom uz tezgu. Čelo mu je bilo oznojeno. Zgrabio je onesviještenog prijatelja i bacio ga u stranu da bi oslobodio ruke za borbu. Ali, jedva je uspio i pogledati Goddarda kad ga njegova šaka udari poput groma. U ustima osjeti slomljen zub. Od boli i srdžbe urliknu poput životinje.

Svi se u salunu povukoše korak unatrag. Goddard nastavi započeti posao. Stari

dobri recept i sad je funkcionirao bez greške: jedan snažan udarac u trbuh, a onda »namještanje« čeljusti.

Kad se i drugi nitkov našao na podu, u salunu nastala veselje. Ljudi počeo bacati šešire uvis.

— Sjajna predstava, momče — reče neki čovjek kockarskog izgleda, potapšavši Goddarda po ramenu. — Sljedeći put dobit ćeš od mene nagradu. Predlažem da već sutra organiziram revanš. I ovim dvjema »vrećama« svidjet će se ideja o nagradama.

— Zaveži prije negoli od tebe napravi treću vreću — odbrusi Goddard.

Smetalo mu je što su svi u njegovoj borbi vidjeli zabavu, a nitko se nije usudio reći razbojnicima da ušute. Samo je on imao hrabrosti da to učini, ali znao je što to znači. Na njihovim bradatim licima sve je pročitao. Nikada mu neće oprostiti.

— Ovo nam nisi smio učiniti, glupane — prostenja Frank dok je prijatelja vukao prema vratima. — Za svaki udarac dobit ćeš jedan metak.

Alan Goddard ne odgovori. Uhvati ga za ovratnik i opasač, te ga baci u prašinu. Odmah zatim i drugi nitkov poletje u istom smjeru.

— Ne bih vam preporučio

da ponovo ulazite ovamo! – viknu za njima.

Eddy Agarrat napuni najveću čašu i stavi je ispred Goddarda. Cerio se, iskesivši konjske zube koji su grizli debelu cigaru.

– Ti si hrabar, Alane. Bolji ples nisam vidio nikada.

– Da te naučim? Posudi mi svoju bradu na trenutak.

– A, ne – zavapi debeljko i odmaknu se. – Hoćemo li ponovo razgovarati o poslu? Moja ponuda još važi. Ti o svemu odlučuješ. Traži novca koliko hoćeš. Ono što si maloprije uradio ne može se platiti.

Goddard ga pogleda kroz stisnute kapke.

– Zašto si tako dosadan, Eddy?

– Jer to je jedini način da te nagovorim. Moj salun će propasti ako ti to ne spriječiš.

– U redu, pristajem, jer si mi prijatelj, ali ne dugo.

Odmah ću početi tražiti zamjenu. Ne želim svaki dan sebi stvarati neprijatelje.

Eddy Agarrat vrisnu.

– Bit ćemo najbolji par u gradu – reče.

Nešto prije zore Alan Goddard izađe iz saluna. Posustao je od umora dok je išao prema svom hotelu. Posao što ga je prošle noći prihvatio već mu se zgadio. Cijelu noć biti u salunu i učiti pameti pijane budale nije po-

sao za njega. Odmah je donio odluku: izdržat će sedam dana, koliko mu je potrebno da pronade zamjenu. Eddy Agarrat morat će se pomiriti s time da ne može uvijek imati najbolju robu.

Ulice su bile puste, ali do ušiju mu je dopirao bat nečijih koraka. Osvrnu se. Nije bilo nikoga. Gotovo pomisli da mu se pričinilo kad li se koraci ponovo začuše. On opet pogleda iza sebe. Ni ovaj put nije vidio nikoga. – Do đavola – promrmlja. Bilo je suviše mračno pa nije mnogo vidjeti što se događa na suprotnoj strani ulice.

Čekao je nekoliko trenutaka. Koraci utihnuše. Više nije bilo sumnje – netko ga je pratio.

Goddard oprezno pođe naprijed. Više nije drijemao. Vrebao je priliku da uhvati neznanca. Bilo je očito da se radi o nekome tko poznaje Bucker bolje od njega, jer mu je uspijevalo da ga stalno prati na istoj udaljenosti, a da ne otkrije svoje mjesto.

Nečije široke grudi odjednom mu prepriječe put. Istodobno osjeti kako netko stoji i iza njega. Tišina nije trajala više od sekunde, ali je Alan Goddard odmah znao tko mu pravi društvo.

– He, he – promuklim glasom javi se Frank. Bio je blizu. Iz usta mu se širio za-

dah viskija. — Ipak si ponovo naletio na nas.

— Volio bih da nisam. Suviše sam umoran da bih vam ponovo dijelio lekcije.

— Sada smo mi na redu, ljepotane. U sendviču si. Ovaj puta nećeš nas nadmudriti.

Dah drugog razbojnika golicao je Goddarda po vratu. Nije znao kako da im izmakne. Upao je u klopku. Ako im dopusti da ga ščepaju, znao je da ne može očekivati milost.

— Za večeras je dosta igre, momci. Djeca vaših godina odavno su u krevetu. Izbijte te bubice iz glave i odmah na spavanje!

— Hej, Frank, ovo je najluđi nitkov kojeg smo dosad propustili kroz stroj za mljevenje mesa. Zanima me hoće li pjevati i dok ga budemo mijesili. Što ti misliš?

— Znaš da nisam nadaren za razmišljanje. Bolje da provjerimo. Pazi, jedan udarac ja, jedan ti.

— Dobro.

Razbojnici su se zabavljali. Pretpostavljali su da im žrtva ne može pobjeći.

Goddard primijeti kako Frank zamahuje. Uspio je zabaciti glavu nekoliko centimetara, ne dovoljno da izbjegne udarac, ali dosta da ga ublaži. Posrne natrag, ali ga uhvati drugi razbojnik. Kad je ovaj htio da ga okre-

ne, Goddard ga pogodi laktom u trbuh. Čovjek zatetura. Goddard je odjednom imao prostora za borbu.

— Kako ćeš se obraniti od ovoga? — promrmlja Frank.

U njegovoj ruci bio je kolt. Goddardova ruka poleti prema dršku revolvera, ali korice su bile prazne. Nož, sinu mu. Prije nego što je Frank uspio opaliti, on se nagne u stranu i zgrabi nož iz svoje desne čizme.

Za manje od deset sekundi Frank je ležao mrtav, a drugi razbojnik, shvativši da tu nema više što tražiti, baci Goddardov revolver u prašinu i pobježe.

Ponovo nastaje tišina. Goddard duboko uzdahnu i produži prema svome hotelu. Nije bio oduševljen što je morao ubiti, ali nije imao izbora.

Ponovo začuje korake iza sebe. To je već bilo previše. Činilo mu se da netko namjerno iskušava njegove živce. Goddard nastavi hodati kao da ništa ne primjećuje, ali mu je mozak ubrzao radio. Bezuspješno se pokušavao sjetiti svih svojih neprijatelja u Buckeru. Nitko nije imao razloga da ga prati u ovo doba.

Njegov hotel bio je blizu. Ubrza korak. Koraci iza njega također postadoše življi.

Momak na recepciji je spavao. Goddard prođe na

prstima pokraj njega. Zatim potrča uz stepenište, preskaćući po nekoliko stepenica. Brzo otključa zardalu bravu na vratima svoje sobe i, ne paleći svjetlo, pride prozoru.

Ispred ulaza u hotel sve je bilo mirno. Polako je počelo svitati, ali još se nije moglo jasno vidjeti. Goddard je strpljivo motrio u smjeru iz kog je došao. Tajanstveni pratilac mora naići.

Nečija sjena pojavi se iza ugla i nečujno potrča do ulaza u hotel. Vidjelo se da je to profesionalni revolveraš. Goddard zaključa da ima najviše dvadeset sekundi na raspolaganju. Poslije nekoliko bezuspješnih pokušaja, prozor zacvili. Goddard dohvati okvir, pomaknu ga u stranu i zakorači napolje. Do tla je bilo tri metra, dovoljno da bi mogao skočiti bez buke.

Ipak je uspio. Prašina priguši udarac u tlo. Izvuče kolt i priljubi se uza zid, neposredno uz vrata. Sljedeći trenutak brava škljocne.

Čovjek u tamnoj košulji i hlačama zakrklja zapanjeno kada ga nečije snažne ruke ščepaše za vrat. Pokušao se okrenuti, ali zaustavi ga pritisak metala u rebra. Odmah je shvatio da mu ne vrijedi ništa pokušavati.

— Zašto me pratiš? — prošapće mu Goddard na uho.

Snažan stisak njegovih ruku natjera neznanca da govori bez oklijevanja.

— Dobio sam naređenje.

— Od koga?

— Pusti me da razgovaramo kao ljudi. Nisam ti htio ništa učiniti. Trebalo je samo da saznam sve o tebi.

Goddard ga nije htio odmah pustiti.

— Pa, jesi li uspio?

— Znam tvoje ime i broj sobe.

— To je sve?

— Momak na recepciji nije više ništa znao.

— Znam da te ne zanima samo to. Zbog mogeg imena ne bi cijelu noć bio budan. Govori! Nemoj me tjerati da ispitujem čvrstoću tvog vrata.

Neznanac se počeo znojiti.

— Morao sam znati kakav si borac. Borba u salunu Eddyja Agarrata i ono maloprije je dovoljno. Zadovoljavaš. Gazda će biti oduševljen kad mu to ispričam.

Goddard ga odgurnu. Čovjek nije bio opasan. Mogao je razgovarati s njim i bez upotrebe sile.

— Prenesi svom gazdi da ubuduće pazi što radi. Preporučujem mu da se okani uhodenja ili neka barem izabere ljude koji znaju kako se to radi. Bilo bi mi žao da ti netko slomi vrat.

— Zovem se Bill Bianco — reče čovjek trljajući vrat.

– Kako ti se gazda zove?
– David Smart.
– To sam i pretpostavio
– promrmlja Alan Goddard
neraspoloženo. David Smart
je bio najmoćniji čovjek u
okolici. Imao je veliki ranč
tridesetak kilometara od
Buckera, a sudjelovao je i u
mnogim poslovima u gradu.
Pretpostavljalo se da je nje-
gov kapital toliki da bi mo-
gao kupiti pola grada. Osim
toga, nitko se ne bi smio
okladiti da su legalni poslo-
vi njegov jedini izvor priho-
da. David Smart je čovjek
kojeg je najbolje izbjegavati.

– Moj gazda se zanima
samo za ljude koji zaista vri-
jede – nastavi Bianco, osje-
ćajući potrebu da smekša
Goddarda.

– Zaveži! – odbrusi ovaj.

– Što David Smart želi od
mene?

– Potrebna mu je čovjek
za jedan osjetljiv posao. Re-
kao mi je da te nekoliko da-
na uhodim i provjerim priče
koje se o tebi čuju u gradu.

Goddard ga ščepa za ko-
šulju.

– Kakve priče?

– Da si nepobjediv – pro-
muca Bianco.

– Od koga si to čuo?

– Priča se, dovraga.

Goddard bijesno pljunu u
prašinu. Nikad nije maštao
o tome da ga smatraju nepo-
bjedivim revolverašem. Bio
je svjestan da to znači ne-

prestano biti oprezan i uvi-
jek imati na vratu gomilu
glupana željnih odmjerava-
nja snaga.

– Znači, tvoj gazda bi htio
da radim za njega?

Bianco potvrdi glavom.

– Sada me pažljivo slušaj,
prijatelju – počne Goddard
odmjeravajući svaku riječ.

– Otići ćeš Smartu i prenije-
ti mu moj pozdrav. Reci da
ću mu ovaj puta oprostiti, ali
da više neću trpjeti njegove
žutokljunce za svojim leđi-
ma. Od posla neće biti ništa.
Ne želim raditi za njega. On
ima dovoljno ljudi brzih na
oružju.

Odmakavši se na sigurnu
udaljenost, Bianco otrese
prašinu, ali nije žurio da
ode.

– Nešto si zaboravio? –
upita Alan Goddard.

– Gazda hoće baš tebe.
Ostali momci imaju drugih
poslova.

– Ne zanima me.

– Ali, on će ti platiti ono-
liko koliko zatražiš.

Goddard prijeteći pođe
prema njemu. Bill Bianco
mu je gadno trzao živce.

– Želiš li da te zamolim
da odeš?

Iako je i sam bio dobar re-
volveraš, Bianco proguta
uvredu. Alan Goddard mu je
jasno stavio do znanja da se
s njim ne treba šaliti.

II

Momak na recepciji uplašeno poskoči. Vrata hotela naglo se otvoriše. U podne obično nije bilo nikog i on je zadovoljno drijemao u širokoj stolici iza pulta. Kad je ugledao ljude koji su banuli unutra, niz leđa mu prodoše trnci.

Ispred njega je u skupom jahaćem odijelu, kakvo se nije moglo nabaviti u Buckeru, stajao David Smart. Bio je visok gotovo dva metra. Onako zadihan recepcionaru se činio gotovo toliko i širok. Ispod kaputa se vidio širok opasač s velikim pozlaćenim kovanim ukrasima. I revolver je bio pozlaćen. Kad se tome doda i zlatni sat s lancem od istog materijala, David Smart je umnogome podsjećao na pokretni trezor.

Iza njega su stajala dvojica revolveraša, manje nakićena, ali njihov izgled ulijevao je strah u kosti.

Sva trojica pojure poput tornada k zanijemjelom recepcionaru.

David Smart tresnu šaketinom po pultu. Od njegova glasa zazvoniše ključevi iza recepcionara.

— Koji je broj njegove sobe?

— Čije sobe?

— Što »Čije sobe«?! — dreknu Smart i podiže ga sa

stolice. — U kojoj sobi spava Alan Goddard?

— Soba broj deset — promuca recepcionar.

— Je li sada u sobi?

— Čini mi se da jest.

— Daj nam rezervni ključ.

— Možda mu to neće biti drago — procijedi recepcionar, ali ipak poslušao naređenje.

Bogataš ne odgovori. Njegovi momci podoše za njim uza stepenice. Stigavši do vrata, Smart dade jednome ključ. On ga pokušava staviti u bravu, ali nije uspio.

— Razvali vrata! — dreknu David Smart. — Ne namjeravam čekati dok se princ probudi.

Alana Goddarda trgne buka. Vrata njegove sobe razletješe se u komade. Ali samo što je uspio zgrabiti revolver, u sobu banuše tri osobe. Nije ih mogao odmah prepoznati.

— Baci tu igračku! — viknu David Smart. — Nismo došli da pucamo, ali ako nas izazoveš, imaš slabih izgleda. Bez obzira kako gađaš ne možeš se boriti protiv trojice.

— Izgleda da imaš pravo — promrmlja Goddard, usiljeno se osmjehnuvši. — Dobro, spustit ću revolver, ali ako i vi sklonite svoje pištolje. Kada me sljedeći put budete budili, ponesite umjesto njih šalicu toplog mlijeka.

Smart dade znak svojim ljudima da se povuku nekoliko koraka. On pride, spusti ručetine na rub kreveta i počne odmjeravati Goddarda. Završivši s procjenom, strpa debelu cigaru u usta.

— Obuci se — zabrunda.

— Razgovarat ćemo.

Dok je oblačio hlače, Goddard je razmišljao što da mu kaže, jer ljudi poput Davida Smarta znaju biti neugodni ako im se kaže nešto na što nisu navikli.

Nekoliko minuta kasnije stajali su jedan nasuprot drugome.

— Lijepo je od tebe što si me posjetio — reče Goddard, — ali ipak bi bilo bolje da si se najavio. Nije pristojno što si me probudio, naročito na takav način.

Bogataš ga je namršteno mjerkao. Dim iz cigarete zamagljivao mu je pogled.

— Ni ti nisi bio nježan prema Billu Biancu. Pretpostavljam da znaš što znači napasti mojeg čovjeka. U ovom gradu se nitko nije usudio to uraditi.

— Prijedi na stvar, Davide. Bianco je dobro prošao. Da nisi ti u pitanju, ni njegovom gazdi ne bih ostao dužan.

Smart stisnu kapke.

— Zaista?

— Ti se ne trebaš bojati.

— Dobro s time smo završili. Budući da si tvrdoglav, a potreban si mi, morao sam

doći u ovaj smrdljivi hotel. Dakle, koliko tražiš?

— Tražim da me ostaviš na miru.

— Čudna cijena. Tako se nećeš obogatiti.

Smart počeo gubiti strpljenje. Zglobovi na rukama mu pobijeliše od nervoznog stiskanja kreveta. Ovaj ga je predugo držao u neizvjesnosti.

Goddard osjeti da bi trebalo da malo ublaži napetost. Osmjehnuvši se, reče:

— Došao si prekasno. Sinoć sam prihvatio jedan posao. Sad ne mogu odustati, a i cijena je tolika da je ti ne bi prihvatio.

— Dovraga, mogao si to odmah reći. Kad je riječ o novcu, u Buckeru se nitko ne može mjeriti sa mnom. Pametan čovjek trebao bi to znati, zar ne? Ostalo se može lako srediti.

— Dao sam riječ i držim do nje.

Smart nervozno baci cigaru i ugasi je petom. Lice mu postade svijetlocrveno. Iz unutrašnjeg džepa kaputa izvadi zamotuljak i baci ga na krevet.

— Ovo je samo da razmisliš.

Goddard letimično pogleda zamotuljak. U njemu je bez sumnje bilo više novca nego što bi kod Eddyja Agarrata zaradio čitav tjedan. Osim toga, Smart mu

vjerojatno nudi zanimljiviji posao.

Smart pročitao neodlučnost na Goddardovu licu.

— Ponavljam ti: to je samo za razmišljanje. Za pravu cijenu još ćemo se dogovoriti.

— Dobro, odradit ću ovaj novac.

— To je već ljepše čuti.

Neobični gosti podoše iz sobe. David Smart zastade na vratima.

— Očekujem te sutra u podne na mom ranču. Tek kad budem siguran da želiš raditi za mene, reći ću ti kakav je posao. Naredit ću ljudima iz hotela da ti promijene vrata — doda izlazeći.

Goddard je čitavu minutu gledao za njima. David Smart je bio neumoljiv. Nije ga pustio iz ruku dok nije krenulo kako je on želio.

Zamotuljak na krevetu privuče mu pažnju. On ga razmota bez žurbe i počne brojiti. Izbrojivši ga, ustade i pripali cigaretu. Tisuću dolara! Zaista je potreban Davidu Smartu kad mu je dao toliki novac samo da razmisli.

III

Ranč Davida Smarta protezao se dvadesetak kilometara južno od Buckera. Prije nego što je izjahao iz grada, Alan Goddard je temeljito pregledao svu opremu. Pred njim je bio naporan dan.

Predstojalo mu je mučno uvjeravanje. Nitko nije mogao jamčiti da će prihvatiti ponudu.

Potjerao je konja u kas. Tog jutra je počeo osjećati posljedice rada u Eddyjevu salunu. Oči su ga boljale od dima. Osjećao se preumoran za racionalno prosuđivanje. Znao je da će mu jahanje na svježem zraku koristiti, ali da mu ne može nadoknaditi san.

Put je bio lagan, pa je brzo ostavljao kilometre iza sebe. Najviše je vremena potrošio na traženju prijelaza kroz rijeku koja je proticala na sredini puta između Buckera i Smartovog ranča. Kad je napokon bio na drugoj obali, svladao ga je umor pa se morao odmoriti.

Skupio je suho granje i zapalio vatru. Iz bisaga izvadi stari lončić što ga je uvijek nosio uza se, ulije u njega vodu i stavi ga na vatru. Osjetio je miris kave prije nego što je voda prokuhala.

Poslije nekoliko gutljaja san mu počeo sklapati oči. Opruži se na leđa. Želio bi ovdje ostati satima. Prijao mu je žubor vode nakon neprospavanih noći provedenih u bučnom Agarratovu salunu.

Nakon pola sata bio je spreman nastaviti put. Osedlao je konja i krenuo. Što se više približavao Smartovom

ranču, sve je više razmišljao o poslu što mu ga on namjerava ponuditi. pokušao je odgonetnuti što bi to moglo biti, ali znao je da od tih pokušaja nema ništa. Smart je uvijek bio nepredvidiv.

Točno u podne stigao je na sjevernu granicu ranča. Ugledao je veliki bijeli kamen s uklesanim Smartovim imenom i upozorenjem da nitko bez poziva ne smije stupiti na njegovu zemlju.

Goddard pođe dalje. Odjednom se začu pucnjava petsto metara desno od njega. Zastade kao ukopan. Međi su padali nekoliko koraka ispred njega. Shvatio je da je to upozorenje da stane.

Nakon nekoliko trenutaka primijeti da mu se približava jahač s puškom u ruci. Goddard nije sumnjao da ga drugi čovjek u zaklonu drži na nišanu.

Jahač se zaustavi nedaleko od njega. Usko, neljubazno lice, s neurednom bradom, nije izražavalo dobrodošlicu. Čovjek ga je neko vrijeme bez riječi odmjeravao, ne obarajući cijev.

— Kamo? — upita. — Jesi li vidio da je ovuda zabranjen prolaz?

— Naravno da sam vidio. David Smart me očekuje. Možda se već zabrinuo što kasnim.

Čovjek ga još jednom temeljito odmjeri.

— Gazda rijetko prima goste na ranč. Obično to čini u svome gradu.

— Ne znam kakve su navike tvog gazde, prijatelju. Znam samo da mi je rekao da u podne dodem na njegov ranč. Ako je to rekao, onda znači da misli da kancelarija u Buckeru nije dovoljno dobra za mene.

— Ne mogu te pustiti da sam produžiš. Otpratit ću te do njega. Lažeš li, još imaš vremena da se vratiš natrag.

Goddard se naceri. Čovjek mu nije bio simpatičan.

— Onda kreni. Tu govoricu ostavi za žutokljunce. Da sam se mislio neopaženo uveći na ranč, sigurno ne bih krenuo ovim putem.

Smartov revolveraš dade neki nerazumljiv znak svom prijatelju na brežuljku i potjera konja. Alan Goddard je jahao nekoliko metara iza njega. Nije želio razgovarati s tim čovjekom. Radije je promatrao okolicu.

Na plodnim pašnjacima što su se pružali unedogled paslo je stotine goveda. Shvatio je da je to razlog zbog kojeg je Smart postavio stražu na ulazu u ranč. Nekoliko puta susreli su naoružane jahače na pašnjacima.

Uvjerivši se da mu Goddard ne namjerava ništa učiniti, stražar se okrenu s

nešto blažim izrazom lica i reče:

— Glavna kuća je iza onog brežuljka. Ondje smo za pet minuta.

Pred njima se ukaza velika zgrada u kojoj je moglo živjeti najmanje pedeset ljudi. Nije sumnjao da upravo toliko ljudi i radi za Davida Smarta. Na pročelju zgrade isticala su se ogromna izrezbarena vrata. Veliki prozori bili su pokriveni zavjesama.

Goddard je bio zadivljen onim što je vidio.

— Čuo sam da je Smart uspješan čovjek, ali ovo nisam očekivao. Pravi dvorac!

Stražar se naceri kao da je pohvala bila upućena njemu.

— Gazda zna kako treba iznenaditi ljude.

Stigoše do vrata. Čovjek s revolverom izade pred njih. Odmjerivši Goddarda, okrenu se prema njegovu pratiocu.

— Tko je ovaj? — upita.

— Kaže da ga gazda očekuje.

Revolveraš ponovo pogleda Goddarda. Ovaj puta mnogo pažljivije. Shvativši s kime ima posla, neprimjetno dohvati držak revolvera.

— Ime?

— Svoje znam, tvoje ne — odgovori Goddard iznerviran neprestanim provjeravanjima.

— Praviš se pametan? —

procijedi revolveraš problijedivši.

— Do vraga! — prasnu Goddard. — Smart me pozvao. Odvedi me do njega.

Stražareva ruka pođe prema revolveru.

— Ne bih ti to preporučio, prijatelju — opomenu ga Goddard. — Možda ste u prednosti, ali ti ćeš sigurno prvi biti pogoden.

Trenutak se nitko ne pomiče, a onda Goddard pomirljivo podiže ruku.

— U redu, ja sam Alan Goddard. Možda nije trebalo da se razljutim, ali tvoja njuška mi se nije odmah svidjela.

Revolveraš zaškripa zubima.

— Ovaj put ću ti ostati dužan. Možda sljedeći put nećeš biti tako sretan. Provjerit ću očekuje li te gazda.

Ubrzo se vrati i dade mu znak da ga slijedi. Prodoše širokim stepenicama, a onda se mramornim stepenicama uputiše na kat. Nisu progovorili ni riječi dok nisu došli do velikih, tapeciranih vrata.

— Uđi, revolverašu, i pazi na svoj jezik. Gazda je mnogo osjetljiviji od mene.

David Smart ga je čekao pokraj radnog stola od skupocjenoga, izrezbarenog drveta. Dvojica njegovih revolveraša, a kojima je prethod-

nog dana bio u Buckeru, stajala su sa strane.

— Napokon si stigao — reče Smart osmijehujući se. — Pomislio sam da akontacija nije bila dovoljna da te natjera na razmišljanje.

Goddard sjede na ponudenu stolicu.

— Tvoji ljudi previše paze na tebe. Morao sam ih uvjeravati da me puste ovamo.

— Kad se netko bavi velikim poslovima, mora misliti na svoju sigurnost. Mojim ljudima je strogo zabranjeno da nikoga ne puštaju.

— Razumijem. To je najbolji način da i svoje poslove zadržiš u tajnosti.

Smart zaškilji. Goddardove riječi mogle su se shvatiti na nekoliko načina.

— Kakav viski želiš popiti? — upita neočekivano.

— Nisam navikao birati. Ako mogu birati, onda tražim onaj u koji je uliveno najmanje vode.

Nasmijavši se, Smart otvori pun bife i izabra jednu bocu. Pazeći na svaki pokret, natoči nekoliko kapi u svaku čašu i spusti ih na stol.

— Dobar viski mora se piti na pravi način — reče.

Pošto su popili po gutljaj, ponovo natoči piće, prijede na suprotnu stranu stola i zavalio se u svoju stolicu. Netremice je gledao gosta.

— Dakle?

Alan Goddard prvo zapali

cigaru, a onda pokaza revolveraše.

— Želio bih da razgovaramo nasamo.

David Smart neodlučno prijede pogledom po sobi.

— Bolje se osjećam kada su moji momci tu.

— Kod mene je obrnuto. Jezik mi se zaveže kad ih vidim.

— Dobro. Momci, budite pred vratima.

Goddard ih isprati pogledom. Smetalo mu je što se David Smart okružio revolverašima kao da se cijeli Zapad urotio protiv njega.

— Sada možemo razgovarati — reče.

— Zar nismo završili razgovor? Tvoje je samo da kažeš da pristaješ.

— Ne sjećam se da sam nešto tako obećao. Ne mogu pristati na nešto o čemu nemam pojma.

— A onih tisuću dolara?

— Da nije bilo toga, ne bih ni došao na tvoj ranč. Novac je, dakle, učinio svoje. Sad mi možeš reći zašto sam ti potreban. Poslije toga ću reći da li pristajem.

David Smart se namršti.

— Ne volim kad mi netko postavlja uvjete — zareža.

— Nisu to nikakvi uvjeti — reče Goddard umirujućim glasom. — Samo hoću znati u što se upuštam.

— Tek kad kažeš da ćeš

raditi za mene reći ću ti o kakvom je poslu riječ.

Goddard ustane.

— Čini mi se da sam uzalud dolazio. Od pogodbe neće biti ništa. Samo čist račun dolazi u obzir!

Svakog trenutka moglo se dogoditi da iz Smarta provali bijes. Stisnuo je šake i kroz poluzatvorene kapke gledao čovjeka pred sobom.

— Zaboravio si gdje se nalaziš! Dovoljno je da pritisnem ovo dugme i ovdje će se stvoriti desetak mojih revolveraša. Zanima me kako ćeš s njima izaći na kraj.

— Ucjenjivanjem nećeš ništa postići, Smarte! Ne želim se prepirati s tobom. Došao sam da ugovorim posao, zar ne? Pozoveš li ljude, imat ću dovoljno vremena da ispalim nekoliko metaka, a prvo ću pucati na tebe! Sad smo načistu: ili reci što hoćeš od mene ili me pusti da bez gužve odem s ranča.

Cijelu minutu gledali su se u oči.

— S tobom nije lako pregovarati — reče napokon David Smart. — Dosad sam se susretao i s mnogo tvrdo-glavijim momcima, ali našao sam načina da ih slomim.

— Lijepo je što me upozoravaš. Za mene ćeš ipak morati pronaći neki drugi način.

Bogataš odjedanput prasn timer u smijeh. Smijao se tako gromko da se i Goddard nije mogao oduprijeti toj veselosti, pa se i sam počeo smijati. Ipak ga zapita:

— Što je tako smiješno?

Smart mu kroz smijeh odgovori:

— Reći ću ti to poslije. A sad najprije da popijemo još po jedan viski.

— Tvoje je piće odviše dobro da bih ga mogao odbiti...

Nalivši čaše, Smart pokretom ruke pozva Goddarda da sjednu za stol, a zatim, uozbiljivši se, poče:

— Dva su razloga mojem smijehu. Najprije zato što sam tako dobro odglumio rasrdenog čovjeka da sam te zaista uvjerio kako su sve moje prijetnje smrtno ozbiljne. A zatim, radovao sam se što sam se uvjerio kako si ti hrabar, energičan i odlučan čovjek, kojega ni najveće prijetnje ne mogu slomiti i natjerati ga da promijeni mišljenje.

Goddard slegnu ramenima:

— Dobro, razloga za smijeh si imao. Ali, zašto si to sve meni odglumio, mada ne bih mogao reći da je i razbijanje hotelskih vrata bilo pučki igrokaz uz pjevanje i pucanje.

— Ne, ne! — opet se Smart nasmije. — Sve je to, drago-

viću, dio mog dobro zamišljenog plana. Spoznao sam da si pravi čovjek koji će obaviti jedan težak posao za mene. Valjat će ti se zaputiti u zabačen, gotovo neprohodan kraj, gdje vreba stotinu opasnosti, gdje nije lako ostati nezapažen i gdje revolveri nisu dovoljni da bi se preživjelo...

— Na koji to kraj misliš — oprezno će Goddard.

— Na Planinu mraka!

Goddard zviznu i zavrtje glavom. Sjetio se planine pokrivena gustim šumama što su stvarale tamu i usred bijela dana po čemu je Planina i dobila ime. Ljudi su onamo nerado odlazili ako nisu imali valjana razloga za to. Zlata nije bilo, a novac što bi se mogao zaraditi sječom drveta iziskivao bi prevelike napore da bi bio privlačan. Osim ponekog siromašnog drvosječe ili divljih zvijeri ondje se mogao sresti samo poneki razbojnik u bijegu. Zbog svega toga Planina mraka bila je na vrlo lošem glasu. Alan Goddard je prilično dobro upoznao staze i usjeke tog vrletnog, opasnog kraja, progoneći neke ubojice što su ondje potražili utočište.

— Nije mi nepoznata ta divljina — primijeti Goddard. — Cijeli sam mjesec šetao tom planinom.

— Čuo sam ja za to — reče

Smart. — Zato sam te i stavio na pokus.

— Pa lijepo, sad prijedimo napokon na taj, kako ti kažeš, posao. Što je to tako zanimljivo za tebe u Planini mraka?

Smart kimnu glavom:

— Moji su ljudi nosili neki za mene vrlo važan teret prema Greenbergu. Bojali su se da bi ih netko mogao napasti, pa su krenuli prečicom, preko Planine mraka. Negdje na trećini puta shvatili su ono što im je moralo biti jasno od samoga početka: ta planina nije nikakva prečica nego užasna pogreška. Bilo je kasno da krenu nazad. Zato su se dvojica ulogorila u jednoj spilji usred prašume, a treći je došao da mi to javi. Ona dvojica se zovu Martyn Carne i Keith Knopfler.

Smart načini malu stanku da bi otpio gutljaj viskija i pozorno gledajući Goddarda zaključio:

— Od tebe tražim da odeš onamo i dovedeš moje ljude do Greenberga. Naravno, morate donijeti i teret — jedan veći sanduk.

Goddard načini grimasu:

— Zašto nisi poslao nekoliko svojih revolveraša da to urade?

— Misliš da sam čekao tebe da mi to predložiš... — Smart će ironično. — Poslao sam najprije dvojicu mojih

momaka, a kad sam vidio da se ne vraćaju ni oni ni ona dvojica što čuče u šumi, poslao sam trojicu. I njima se izgubio trag. Šteta, bili su to dobri momci...

— Smatraš li da su stradali?

— Očito ih je netko dočekao u zasjedi. Bilo mi je jasno da ću tako samo uzaludno gubiti svoje ljude, pa sam se sjetio tebe, kojega prati glas da mu ni nož ni metak ne mogu nauditi. O tebi se priča kako imaš šesto čulo da osjetiš opasnost.

— A sam se nisi usudio da kreneš na čelu neke veće skupine? — podrugljivo će Goddard.

— Pametnjakoviću! — uskliknu Smart. — Zar ti nije jasno da nepoznati ubojice baš to i hoće: oni traže moju glavu. A kad ja padnem, onda će odmah nasrnuti na moj ranč i pokupiti svu stoku! — oštro odbrusi Smart.

— Gdje se nalazi logor tvojih ljudi? — prekinu Goddard razgovor.

Smart izvuče iz ladice u stolu rukom crtanu kartu i rasprostire je pred Goddardom. Logor je bio označen križićem.

Goddard je nekoliko minuta pažljivo motrio kartu i za sebe nešto promjeravao prema ostalim zabilježenim

detaljima, a zatim sklopi plan i pruži ga bogatašu:

— Spremi kartu i dobro je zaključaj. Ne bi bilo dobro da mnogo ljudi zna gdje čekaju Carne i Knopfler, pa da me onda netko pretekne...

Smart ga začudeno pogleda:

— Nećeš je ponijeti sa sobom?

— Ono što mene zanima već je u mojem pamćenju. A odatle nitko neće moći ništa izvući. Međutim, postoji još jedna opasnost kad se približim tvojim ljudima...

— I na to sam mislio — odgovori mu Smart na nedorečeno pitanje. — Zaista bi mogli pripucati na tebe. Zato ću ti napisati pisamce za Carnea. On poznaje moj rukopis...

— Da, ali ću dotle možda već biti mrtav... — procijedi Goddard.

— Čekaj, ne brzaj! Čovjek koji je bio s njima i donio mi vijest o nesreći zove se Carson. On je dogovorio lozinku s Carneom. Ona glasi: »Kad je Carson došao Smartu, padao je gust snijeg!«

— Odakle ti snijeg usred ljeta? — nasmija se Goddard.

— U tom i jest »štos«. To će biti dovoljno da te Carne i Knopfler puste k sebi bez pucanja. Tada ćeš im predati pismo.

– Ne pismo nego pisamce. Hoću reći neka bude na što manjem komadu papira da ga mognem što bolje sakriti.

Dok je Smart za stolom pisao, Goddard mu, kao usputno, dobaci:

– Da, zbilja, a što si rekao što je u tom sanduku?

Smart podiže glavu i oštro dobaci:

– Nisam ništa rekao. Ali, da bih zadovoljio tvoju radoznalost reći ću ti: ja sam dugo radio kao geolog i iz jedne oblasti nedaleko od Greenberga skupio sam uzorke nekih dragocjenih ruda, na kojima su zalijepljeni natpisi o kakvoj je rudi riječ i na kojem sam je mjestu našao. A to, priznat ćeš, veoma komplicira moj položaj: bojim se da me netko ne pretekne i ne počne ubirati plodove moje muke.

– Pretpostavljam da ima uzoraka i zlatnih rudača...

– primijeti Goddard.

– Da, i srebrnih, ali i opala i granata. Eto, sad znaš zašto te plaćam.

– Samo još nešto – ozbiljno će Goddard. – Ako je tako, prihvaćam posao. Ali, ako se radi možda o opljačkanom zlatu...

– Misliš da se ja bavim takvim nepodopštinama?! – planu Smart.

– Ne srdi se. Ako imaš povjerenja u mene da ću ti do-

nijeti tu sandučinu, moraš mi vjerovati u svemu. Jer, ja sam čovjek koji kad jedanput preuzme neki posao i daje riječ, drži se toga pošteno i savjesno.

– Da, svi su mi tako govorili o tvojim osobinama i čestitosti.

– Znaj, Smarte, da sam se i ja raspitao o tebi. Istina, djeluješ nadmeno i grubo, ali nitko nije bacio ni sjenu sumnje na tvoje poštenje, iako si se okružio ljudima koji hodaju rubom zakonitosti.

– A koga sam mogao unajmiti da mi čuva tako golemo imanje? – primijeti Smart. – Nego da se dogovorimo za cijenu tvoga pothvata. Nudim ti pet tisuća dolara. Priznat ćeš da nije malo.

– Nije ni mnogo za takav napor i za takve opasnosti.

– Šest tisuća?

Goddard ustade:

– Smarte, bilo mi je drago što smo se upoznali...

– Dobro, čovječe, reci koliko tražiš!

– Deset tisuća i ni centa manje.

Smart pocrvenje u licu zbog zatomljenog bijesa.

– Deset tisuća?! Do vraga, ti si zaista skup!

– Skup, ali i pouzdan. Tvoja tajna bit će i moja, a roba će ti biti dopremljena uredno, pa makar se morao na glavu nasaditi.

Nakon kraćeg razmišljanja Smart kimnu glavom:

– Dobro, neka ti bude. Dobit ćeš svojih devet tisuća kad dopremiš sanduk. Mišlim, tisuću sam ti dao predujma. Dosta je, zar ne?

– Ima još jedan uvjet... – reče Goddard.

– Oh, bože, baš si težak čovjek! A o čemu se radi?

– Čuo si za salun Eddyja Agarrata?

– Da.

– Zbog tvoje ponude Eddy Agarrat će ostati bez izbacivača. Ne bih volio da stari Eddy ima neugodnosti dok ja budem na putu. Zato će jedan tvoj revolveraš otići da me zamijeni dok se ne vratim. Dogovoreno?

– Ne mogu odbiti, dovraga.

Obojica ustadoše i pružiše ruku jedan drugome.

– Za petnaestak dana tvoji ljudi će biti u Greenbergu – reče Alan Goddard.

Smart kimnu.

– O ovome nikom ni riječi. Imam mnogo neprijatelja na sve strane. Nitko ne smije znati da radiš za mene, a pogotovo o kakvom se poslu radi. Nije isključeno da ti netko pokuša prirediti male neugodnosti.

– Navikao sam na njih – odgovori Goddard.

David Smart ga otprati do vrata i pruži mu ruku.

– Moj čovjek će za petnaestak minuta krenuti u Bucker. Eddy Agarrat neće na njega imati primjedaba.

Goddard uzjaha.

– Vidjet ćemo se za petnaest dana u Greenbergu – ponovi i potjera konja.

IV

Kasno poslije podne stiže u Bucker. Bio je umoran i rado bi otišao na spavanje, ali morao je obaviti još neke poslove. Okrenu konja prema salunu Eddyja Agarrata.

Pred ulazom je bilo vezano desetak konja, što je značilo da u salunu već ima mnogo gostiju i da Eddy Agarrat neće biti oduševljen kad mu kaže novost. Ali morao je obaviti taj razgovor, bez obzira kako mu bilo neugodno.

Eddyja nađe iza šanka. Brisao je čaše i grickao debelu cigaru.

– Danas si ranije došao – reče ne prekidajući posao.

Goddard je bio neodlučan kako da počne. Naslonio se laktom na šank i nervozno kuckao prstima. Eddy Agarrat se zagleda u njegovo lice. Namirisao je da nešto nije u redu.

– Pjevaj, ptico! Ne izgledaš mi sasvim čisto.

– Neće te obradovati ono što ću ti sada reći. Napu-

štam Bucker na dva tjedna.

– Napuštaš grad – ponovi vlasnik saluna. – Ostavit ćeš me na cjedilu? Nisam li bio pošten ova dva dana?

Gooddard odmahnu rukom.

– Ne radi se o tome, Eddy. Već sam ti govorio da ćeš samnom imati problema. Iskrnuo je jedan posao koji nisam mogao odbiti. Shvaćaš? Ne bih imao mira da sam to učini. Naravno, nagrada je nekoliko puta veća od one koju mi ti možeš ponuditi, ali nije to bio glavni razlog.

– Znam tko mi je to učinio.

– Siguran si?

– David Smart – proste nja Eddy Agarrat glasom punim mržnje. – On je stvarno nasilan tip. Da si ga odbio, potrudio bi se da ti se osveti.

– Nisam htio da ga izazivam, pa smo sklopili pogodbu. Jedan njegov revolveraš će me zamjenjivati. Ti ništa ne gubiš.

Vlasnik saluna kimnu.

– To je u redu. Smart je poznato ime u ovom kraju, ali nisam siguran da će ti biti lako. Sumnjivo mi je što je izabrao baš tebe pored tlikih revolveraša.

– Nećemo o tome razgovarati. Prijatelj si mi, ali ni tebi ne mogu sve reći.

– Ne ljutim se. Kada krećeš?

– Prekosutra. Možda netko motri na mene, pa ne bi bilo pametno da odjašem odmah poslije razgovora sa Smartom. Nitko ne smije znati da radim za njega.

– Pazi na sebe. David Smart je nevjerojatno lukav.

– Trudit ću se da mi tvoje upozorenje uvijek bude na umu – reče Alan Goddard i pođe. – Smartov čovjek treba stići za koji trenutak.

Našavši se na ulici, Goddard odahnu. Razgovor s Eddyjem Agarratom nije bio neugodan onoliko koliko je očekivao. Sada je bio slobodan. Radio je za Davida Smarta, ali to je bio posao kakav je volio. Ako sve bude u redu, Eddy Agarrat će se snaći za petnaestak dana.

Napolju se smrkavalo. Ljudi počеше puniti salune. Goddard pođe u suprotnom smjeru. Bio je zadovoljan što može otići tako rano na spavanje. Na recepciji reče hotelskom službeniku da ga nitko ne uznemirava. Prije nego što je legao provjeri da li su vrata dobro zaključana.

Sljedećeg dana nije imao mnogo posla. Uglavnom se odmarao ili lutao gradom. Nakratko je svratio u Eddyjev salun.

— Kako je bilo? — upita.

Eddy Agarrat je, po običaju, brisao čaše i grickao cigaru.

— Smartov momak sasvim je u redu. Izgleda da mu se svidjelo ovdje. Pitao me je da li bih ga primio za stalno ako bi njegov gazda pristao da ga pusti.

— Pristao si?

— Naravno. Ne misliš, valjda, da ću te čitav život moliti da radiš za mene? Stari Eddy se oduvijek znao brinuti za sebe.

— Kada te vidim tako zadovoljnog, onda sam ja dvostruko sretniji. Želim ti sreću s novim izbacivačem.

— Gubi se do davalo, ljepotane! — frknu Eddy Agarrat, trudeći se da sakrije osmijeh.

Alan Goddard je imao još jedan posao toga dana. Svratio je u najbližu prodavaonicu i kupio municije za cijeli mjesec. Prodavač ga je začuđeno pogledao, ali je Goddard glumio da ništa ne primjećuje. Nadao se da ovaj to neće odmah javiti sumnjivim ljudima u gradu.

Izašao je iz prodavaonice s velikim zavežljajem pod rukom. To mu je bilo dovoljno za početak. Namirnice će kupiti u Greenbergu, gdje bi trebao biti sutra navečer. Prešao je preko ulice i uputio se prema svom hotelu.

Bilo je polumračno. Išao je polako. Do ujutro, kada treba krenuti prema Greenbergu, ima još mnogo vremena.

Tada ga neki neobjašnjiv instinkt natjera da se naglo okrene nalijevo. Odmah pogleda na pravo mjesto. Neki čovjek je stajao pokraj dviju bačvi s vodom i nišanio prema njemu. Bilo je samo pitanje trenutka kada će povući obarač.

Goddard je munjevito reagirao. Ispustio je zavežljaj s tek kupljenom municijom i bacio se u stranu. U padu izvuče kolt. Pucnjava s obiju strana začu se istodobno. Meci iz napadačeva revolvera izrešetače stup kraj kojeg je Goddard stajao nekoliko trenutaka prije napada. Ni Alan Goddard nije bio sasvim precizan. Pogodio je bačve.

Napadač ispali još nekoliko metaka, a onda potrča natrag. Goddard jurnu za njim. Ali čim je stigao do ugla iza kojeg je napadač nestao, znao je da ne vrijedi nastavljati potjeru. Nekoliko mračnih ulica vodilo je u različite smjerove. Nije vidio nikoga, ali postojala je mogućnost da naleti na zasjedu.

Vrati se po zavežljaj i produži prema hotelu. Pitao se tko bi mogao biti napadač. Ako se dobro sjećao, nitko u

Buckeru nije imao razloga da ga ubije. Možda se radi o Smartovim protivnicima, zaključiti. To je bilo najlogičnije, ali mu je izgledalo nevjerovatno da su tako brzo saznali da radi za njega.

Ipak, sumnja je ostala. Kakav je David Smart kad odmah pokušavaju ubiti ljude koji rade za njega?

V

Sljedeće se jutro probudio rano. Grad je još spavao. Umio se i spakirao stvari. Bivši s rezervnom municijom prebacio je preko ramena. Na vrhovima prstiju side u prizemlje. Momak na recepciji je spavao. Nekoliko sekundi je stajao pokraj njega, razmišljajući da li da ga probudi.

Ipak odluči da to ne čini, jer ovaj je tako lijepo spavao da mu je bilo žao probuditi ga. Goddard izračuna koliko je dužan i gurnu novac u mladićevu ruku. On stisnu šaku i okrenu se na drugu stranu. Vjerojatno će biti iznenađen kad se probudi.

U gradskoj konjušnici čekao ga je već osedlan konj. Goddard zahvali konjušaru i dade mu dobru napojnicu. Za manje od deset minuta već je bio na sigurnoj udaljenosti od Buckera.

Pred sobom ugleda neki brežuljak i odluči da se popne na njega. Sunce je rastje-

ralo maglu, pa je mogao vidjeti cijeli put od Buckera. Na njemu nije bilo nikoga. To ga je obradovalo jer mnogo je ljepše jahati kad nas nitko ne prati.

Ali, to je stvaralo novu nedoumicu. Ako je netko u Buckeru znao da radi za Davida Smarta i zbog toga ga htio ubiti, onda je morao znati da će jutros napustiti grad. Zašto sada nije krenuo u potjeru?

Alan Goddard podbode konja. Posljednja stvar koju je volio nositi u glavi bila su pitanja bez odgovora. Njegova taktika sastojala se u tome da neprestano ide naprijed. To je podrazumijevalo da se čuva, a ostale stvari rješavale su se same od sebe.

Kao što je planirao, u Greenberg je stigao oko osam sati navečer. Namjeravao je tu ostati najviše dva dana, koliko mu je bilo potrebno da nabavi sve što je neophodno za put u Planinu mraka. Prošao je pored nekoliko trgovina, ali već su bile zatvorene.

Tog dana više ništa nije mogao učiniti pa odluči da potraži sobu u nekom hotelu. Nije morao dugo lutati. Dvije stotine metara ispred sebe ugleda zgradu koja je dobro izgledala. Unutra mu rekoše da imaju praznu sobu.

Zaključavši vrata za sobom, Goddard odahnu. Sviđelo mu se što nije morao dugo lutati po Greenbergu u vrijeme kad na ulicama ima najviše revolveraša. Netko od njih mogao bi ga prepoznati, što bi mu moglo stvoriti teškoće.

Skinuo je prašinu sa sebe kada se začulo kucanje na vratima. On se umota ubrusom i otvori.

— Večera, gospodine Goddard — reče momak s poslužavnikom u rukama.

— Spusti je na onaj stol. Mladić stavi hranu na mjesto koje mu je pokazano i pođe prema vratima.

— Prijatelju! — pozva ga Goddard.

— Da?

— Koliko zarađuješ u ovom hotelu?

— Trideset dolara tjedno — odgovori momak s neodumicom u glasu.

— Da li bi želio taj novac zaraditi za pola sata?

— Ne razumijem.

— Možeš dobiti trideset dolara ako mi učiniš jednu uslugu. U redu?

— Ovisi o tome na kakvu uslugu mislite.

— Treba da odvedeš moga konja u konjušnicu. Vezan je ispred ulaza.

Momak je djelovao još zbunjenije.

— Zar to vrijedi tridesetak dolara?

— Vrijedi ako obećaš da nikome nećeš reći ni riječi. Nitko ne smije znati da sam ovdje. Dakle, jesmo li se dogovorili?

— Za taj novac odvest ću stotinu konja do Planine mraka.

— Ali pazi, nikome ni riječi!

Možda takav oprez nije bio potreban, ali Goddard je išao na sigurno. Ako ga je netko pratio, onda će se prvo raspitivati za njega u gradskoj konjušnici.

Sljedećeg jutra Goddard izađe u grad. Možda je u Greenbergu i bilo protivnika Davida Smarta, ali nije želio da se neprestano skriva, a za svaki slučaj, odlučio je da izbjegava sumnjive dijelove grada.

U jednoj prodavaonici skupe robe kupio je namirnice. Dok je sve to spakirao i prenio do hotela, bilo je već podne. Vani je bilo nesnosno vruće. Hladno pivo bi me osvježilo, pomisli.

— Koji je najskuplji restoran u gradu? — upita prodavača.

Zadovoljan zbog dobro obavljenog posla, trgovac je dva dočeka priliku da učini još neku uslugu. Uхватиo je Goddarda za nadlakticu i izveo ga iz prodavaonice.

— Tamo preko ulice — reče, pokazavši rukom — nalazi se restoran u koji ulaze

samo oni koji ne znaju bolji način kako da za kratko vrijeme potroše mnogo novca. Pretpostavljam da ne namjeravate tamo ručati?

Goddardu su bile važnije druge stvari.

— Tamo ne zalaze revolveraši?

— Sumnjam da imaju dovoljno novca za to.

Pet minuta kasnije sjedio je za jednim stolom. Oko njega je bilo samo nekoliko poslovnih ljudi. Na takva mjesta Goddard nije svraćao samo iz zadovoljstva, nego da bi izbjegao revolveraše, koji su se u čoporima vukli po običnim salunima. Nije strahovao, ali je bio svjestan da mu David Smart neće dati deset tisuća dolara bez razloga.

Osjećao se prijatno, sjedeći zavaljen u udobnu stolicu i pijući pivo. Već sutra će biti u Planini mraka i proći će najmanje petnaest dana prije nego što ponovo vidi stolicu.

Čovjek koji je ušao u restoran privuče njegovu pažnju. Bio je visok i mišićav, s malo prorijedenom plavom kosom, mada mu nije bilo više od trideset godina. Bio je odjeven u skupo jahaće odijelo. Gornji dio bio je nešto skraćen kako mu ne bi smetao u povlačenju revolvera. Dva sjajna, uglačana kolta mora da su bila urađena po

narudžbi. Došljak je čitavu minutu stajao na vratima, a onda se uputi prema Goddardovu stolu. Razvukao je lice u širok osmijeh, kao da je sreo prijatelja kojeg odavno nije vidio.

— Hej, čovječe! — viknu dovoljno glasno da se sve glave okrenu prema njemu.

— Neka sam proklet ako ti nisi Alan Goddard, moj najdraži neprijatelj.

Goddard pogleda ljude koji su ih začuđeno gledali. Nije imao izbora. Ponudio je došljaku stolicu, iako je znao da bi on sjeo i bez poziva.

— Što je? — upita čovjek nešto tišim glasom — Lice ti izgleda kiselo kao da ti nije drago što smo se sreli. Nemoj samo reći da me se ne sjećaš.

— Naravno da se sjećam Stevea Fletchera, najbržeg revolveraša Nevade. Kao što vidim, promijenio si državu, ali si vjerojatno i sada proketo brz u rukovanju pištoljem.

Steve Fletcher pokaza konobaru da mu donese viski.

— Od tada se mnogo toga promijenilo. Nisam više revolveraš.

— Zaista? Teško da bi ti netko vjerovao kad bi mu rekao da ne voliš pucati. Zašto nosiš dva revolvera?

— Nisam više profesionalni revolveraš. Pucaljke nosim da ne bih morao suviše

dugo raspravljati s tvrdoglavim tipovima. Sada sam rančer. Nedaleko odavde imam ranč. Dao sam za njega mnogo novca, ali ne mogu se požaliti na dobitak koji mi donosi.

— Pametno od tebe što si se povukao. Prije pet godina nisi djelovao suviše inteligentno. Mislio sam da ćeš jednom naletjeti na nekoga tko će biti brži od tebe.

Steve Fletcher se grohotom nasmija. Konobar stavi piće pored njega i neupadljivo se povuče.

— Možda je moja prednost bila baš u tome što su ljudi mislili da nisam naročito inteligentan. Ali ja sam znao da iskoristim svoju priliku. Sad nemam za čime žaliti.

— Drago mi je što si zadovoljan — promrmlja Goddard.

Nije bio oduševljen tim susretom. Upoznao ga je prije pet godina, no tada nisu sjedili za stolom i razgovarali. Fletcher je bio mladić kojeg su izbjegavali zbog zajedljiva jezika i još bržeg povlačenja kolta.

— Ne izgledaš tako. Još mi nisi oprostio?

— Teško je oprostiti nekome tko ti puca u leđa.

— Bilo je to glupo od mene. Srećom, nisam bio precizan. Osim toga, tri mjeseca

zatvora dovoljna su kazna, zar ne?

— Vjerojatno, ali da sam znao da ću te ovdje sresti, nikada ne bih došao u Greenberg.

Steve Fletcher otpi gutljaj. Njegovo dobro raspoloženje nisu kvarile Goddardove riječi.

— Što želiš? — upita Alan Goddard bez okolišanja. — Dvoboj?

— Rekao sam ti da se dosta toga promijenilo. Više nisam revolveraš. Uvidio sam svoje greške. Kada bi ti zabravio ono što se dogodilo prije pet godina, mogli bismo biti prijatelji.

— Nisam siguran da to želim.

Steve Fletcher pogleda pod stol.

— Nisi se promijenio, Goddarde. Još držiš nož u desnoj čizmi. A i tvrdoglav si. Zbog čega si došao u Greenberg?

— Radije ne bih govorio o tome, Steve. Moji poslovi su moja stvar. Dobro? Ako već želiš, možemo popiti po piće i razgovarati, ali ne o svemu.

— Poznajem te. Nisi došao ovamo bez razloga. Tamo gdje si ti obrće se veliki novac.

Alan Goddard stisnu zube. Steve Fletcher ga je počeo nervirati.

— Postaješ dosadan — procijedi i neprimjetno uhvati držak revolvera. Nije

bio siguran kako će Fletcher podnijeti njegove riječi.

— Moraš paziti kako razgovaraš u nepoznatu gradu, prijatelju! Ja ovdje živim i zanima me što se događa u mojoj blizini.

— Onda slušaj. Došao sam ovamo da udahnem malo svježeg zraka. Da li te zadovoljava odgovor?

Fletcher izvadi cigaru. Zapalivši je, visoko otpuhnu dim i zagleda se u Goddardovo lice.

— Malo prije nisam bio dovoljno jasan. Ne samo da me sve zanima, nego mnogo i znam. Zahvaljujući tome stekao sam ranč i nešto dolara u banci.

— I?

— Znam da radiš za Davida Smarta. U blizini je Planina mraka. Nameće se samo jedan zaključak: on te je poslao tamo. A za Smartom je isto kao i s tobom — u pitanju je velika lova.

— Dobro si obaviješten. Priznajem da imaš sposobne ljude. Što želiš od mene?

— Da mi kažeš o kakvom je poslu riječ.

— Na to me nikad nećeš natjerati.

— Ni ako počnem prijetiti?

— Znaš da kod mene to ne prolazi.

— Onda ćemo morati sklopiti ugovor. David Smart želi da iz Planine mraka do-

neseš nešto važno za njega. Ja ne znam gdje se ta stvarčica nalazi, ali ti znaš. Međutim, ti to ne možeš sam učiniti jer se nalaziš na mojem teritoriju. Znači, jedini je način da podijelimo plijen ako ne želiš provjeravati koliko moji ljudi mogu biti dosadni. Razumijemo se, zar ne?

— Ako si na takav način stekao ranč, onda se nisi mnogo promijenio.

— O tome ćemo razgovarati sljedeći put. Pristaješ li da budemo ortaci? Pazi, to je čist posao. Ti ćeš nam reći gdje je sakriveno Smartovo blago, a ja ću ti pružiti zaštitu. Ići ćemo zajedno.

Goddard proguta ostatak piva. Otkako se pojavio Steve Fletcher, piće mu više nije prijalo.

— Na žalost, neću prihvatiti tvoj prijedlog, Steve! Pokušat ću sam. Vjerujem da si dovoljno pametan da me ne izazivaš ponovo.

Bacivši novčanicu na stolu, izjuri iz restorana. Prošla ga je želja da dobro ruča.

Napolju ga dočeka sparina. Više nije bilo razloga da se skriva. Steve Fletcher je o njemu sve znao.

Besciljno se uputi hladom. Razmišljao je da li je dobro uradio što je Fletchera poslao do đavola. Još prije pet godina uvjerio se da ovaj ne podnosi kad se tako s njim razgovara. Iako je tada bio

žutokljunac, bio je dovoljno pokvaren da mu puca u leđa. Goddard se izvukao samo zahvaljujući tome što momak nije dobro ciljao. Sada mu nije trebalo objašnjavati da će imati neugodnosti. Ako je odlučio da se uključi u posao, Fletcher će nastojati da odigra igru do kraja. Mala neljubaznost nije ga mogla pokolebati.

Goddard odjednom primijeti da je prošao gotovo jedan sat otkako je izišao iz restorana. Morao je nabaviti još namirnica prije nego što se zatvore trgovine.

U jednoj od njih nađe ono što mu je trebalo. Kupio je nešto i suhog mesa, kavu i kožnu mješinu za vodu.

Izlazeći pretrpan kupljenom robom, primijeti da na pločniku ispred ulaza stoje četvorica revolveraša, koje nije vidio kad je ulazio. Stajali su naslonjeni na ogradu, s palčevima zakačenim za opasač. Trudili su se da djeluju nezainteresirano, iako se vidjelo da njega čekaju. On ih kratko osmotri i produži. Nije želio da dođe do sukoba.

Međutim, dok je prolazio pokraj njih, jedan ispruži nogu. Goddard zakači za nju i poletje naprijed. Da ne bi pao, ispusti kupljene pakete i uhvati se za ogradu. Iza sebe začu smijeh.

Krv u njemu proključa, ali nije povukao revolver. Protiv četvorice iza leđa ne bi imao šanse. Zato se polako okrene. Četri para očiju gledala su u njega. Ruke revolveraša bile su blizu koltova.

— Trapavko — zacereka se jedan od njih.

— Trebao si naučiti hodati prije nego što su te pustili na ulicu — doda drugi.

Goddard ih odmjeri stisnutih zuba. Kipio je od bijesa. Jedino ga je razum sprečavao da se baci na njih i rastrgne ih.

— Duhovito, priznajem — procijedi i kiselo se osmijehnu.

— Nismo te ništa pitali! Pokupi svoje stvari i tornjaj se odavde! Mama će ti se zabrinuti.

Ponovo prasnuše u smijeh.

Alan Goddard proguta uvredu. Nije bilo vrijeme za raspravljanje.

— Hej, je li to onaj momak kojeg Steve hoće uzeti za partnera? — začu dok je kupio stvari sa zemlje.

— Ne vjerujem — odgovori drugi glas. — Gazda nije lud da zapošljava ovakve nespretnjakoviće.

— Kako bi bilo da ga provjerimo?

To je bio znak za napad. Četvorica revolveraša baciše se na Goddarda. On se brzo odmaknu, čime dobije

vremena da se pripremi. Prvog napadača dočeka koljenom i pogodi ga u trbuh. Čovjek zastenja i stropošta se u prašinu.

Sljedeći udarac pogodi drugoga u bradu. Bio je dovoljno snažan da i njega baci na zemlju.

Ali, odjednom osjeti kako ga je neki tvrd predmet udario u glavu. Pred očima mu zaiskri. Njegove ruke na trenutak padoše niz tijelo. Dvojica Fletcherovih revolveraša sada su imala lak posao. Poput hijena baciše se na njega.

Alan Goddard se osvijesti uz jake bolove. Protrlja glavu i pogleda oko sebe. Ljudi su prolazili na obraćajući pažnju na njega. Dva koraka dalje bile su njegove stvari uredno složene. Fletcherovi revolveraši nisu propustili priliku da se našale na njegov račun. Nisu mu ništa odnijeli.

A novac? Na brzinu opipa džep, novčarka je bila tu. Otvorivši je, primijeti da su je dobro prekopali, ali nije mu nedostajao ni jedan jedini cent. Što su tražili, kad ih novac nije zanimao.

S naporom ustane i otrese prašinu sa sebe. U bačvi s vodom, koja je bila nedaleko, namoči maramu i obriše krv s lica. Razbojnici su ga gadno sredili. Nisu mu ništa

slomili, ali su pokazali da se s njima ne isplati šaliti.

Goddard uzme stvari i uputi se prema hotelu. Pokušao je ući nezapaženo, ali recepcionar dade znak rukom da mu treba nešto reći. — Što je, prijatelju? — promrsi Goddard nerasploženo.

— U vašoj sobi je jedan gospodin. Rekao sam mu da vas ovdje sačeka, ali me je on natjerao da mu dam ključ.

— Je li rekao svoje ime?

— Nije. Visok je i otprilike vaših godina.

Goddard kimnu. Pretpostavio je o kome je riječ. Zahvali se recepcionaru i pode uz stepenice.

U njegovoj sobi je sjedio Steve Fletcher. Igrao se cigaretom ubijajući dosadu. Na stolu je bila tek otvorena boca viskija.

Alan Goddard ga samo letimično pogleda i uputi se prema krevetu. Nije bio raspoložen za razgovor, jer znao je što Fletcher želi. Trenutačno mu je više odgovaralo da se ispruži na krevet i odmori od batina.

— Nisam imao strpljenja čekati da se predomisliš, pa sam sâm došao — progovori Steve Fletcher. — Donio sam bocu pića da proslavimo naš sporazum. Koliko vidim, nisam pogriješio. Samo uz viski te rane mogu zacijeliti.

Naletio si na neku jako pr-gavu ljepoticu, zar ne? Nisi dao da te poljubi i ona te je kaznila.

Goddard se podiže na laktove. Steve Fletcher ga je gledao osmjehujući se. Bio je đavolski prepreden. Svaka mu je riječ pogadala metu.

— Varaš se ako misliš da se radi samo o jednoj djevojci — uzvрати istim tonom. — Bile su četiri. Toliko su se otimale da je na kraju od mene ostala samo vreća kostiju. Izgleda da Greenbergu nedostaju pravi muškarci.

Steve Fletcher mu pruži bocu.

— Ubuduće ćeš paziti kuda se krećeš — reče uz osmijeh. — Ne bi bilo loše da nađeš zaštitu.

— Znao sam da ćeš me posjetiti da mi to kažeš.

— Nemaš mnogo prijatelja u ovom gradu. Ja sam jedini koji misli na tebe.

— Srce mi puca od tolike pažnje.

Bez obzira na sve, Steve Fletcher je imao pravo za viski. Piće je poput lijeka klizilo niz Goddardovo grlo. Poslije nekoliko gutljaja osjećao se mnogo bolje.

Revolveraš ustade i s rukama u džepovima počeo šetati po sobi. Poslije nekoliko minuta priđe krevetu i reče: — Hoćemo li opet razgovarati o poslu? Znam da više

nisi sasvim siguran kako je najpametnije da sam radiš.

Alan Goddard ga pogleda kroz stisnute kapke. Fletcher je bio potpuno u pravu.

— Možda — odgovori neodređeno. — Danas poslije podne shvatio sam kako stoje stvari u Greenbergu.

— Napokon si počeo razumno govoriti.

— Poslije objašnjenja tvojih ljudi nije teško početi kapirati.

— U redu. — Onda smo se dogovorili, zar ne? Krenut ćemo mi i petorica mojih revolveraša. Ti ćeš nas voditi, a ja ću osiguravati zaštitu. Nakon obavljena posla podijelit ćemo plijen.

— Misliš zaradu? Ovo je pošten posao i neće biti nikakvog plijena. Možemo samo podijeliti devet tisuća dolara koliko mi je Smart obećao ako mu donesem njegove stvari.

Fletcher se lukavo osmijehnu:

— Kažeš podijeliti ... Pa, ima još vremena da se o svemu dogovorimo.

Goddardu je bilo jasno da započinje opasnu igru. Dao je riječ Smartu i neće je ni pošto pogaziti. Ali, sad su se okolnosti neočekivano izmijenile, nema mogućnosti da bilo što javi Smartu, pa je morao nastojati da dobije na vremenu. Fletcher nije čov-

jek koji će se zadovoljiti novčanom nagradom, on će tražiti sve za sebe. Nikada ne bi uspio izaći iz Planine mraka kad bi Fletcherovi banditi bili protiv njega. I ovako ne zna što će se dogoditi. Doduše, držao je da je siguran dok ne pronađu Smartove ljude i okovani sanduk, ali tad će zaista postati gusto. Odlučio je naoko prihvatiti igru sve dok ne budu ponovo nadomak Greenberga. Tad će morati doći do odlučnog okršaja. Dotle će glumiti dobričinu i naivčinu.

Iz razmišljanja ga trže sladak glas Stevea Fletchera:

— Sad kad smo postali kompanjoni, možeš mi reći što treba da uradiš za Davida Smarta.

— Treba da mu donesem nekakav okovani sanduk iz Planine mraka.

— Što je u njemu?

— Nemam pojma, a nije me ni briga. Kad sam se pogadao sa Smartom, učinilo mi se da ću biti i preplaćen za devet tisuća dolara. Sad će mi zarada doduše biti upola smanjena, ali zato glava dvaput sigurnija ...

Fletcher nastavi svoju misao:

— U Buckeru pričaju da je u pitanju zlato.

— Ne vjerujem, ali to ne mijenja stvar. Ja ne namjeravam kršiti dogovor sa Smartom!

— Naravno, naravno. Samo, mislim da si se ipak preračunao. Rizik je daleko veći i vrijedi brat bratu trideset tisuća dolara. Ali, o tom potom, još ćemo se kasnije o tome porazgovarati sa Smartom. On nama lovu, mi njemu čarobnu kutijicu.

— Ne znam hoće li nam to uspjeti!

— To ti prepusti stricu Steveu. A sad, prijaško, pokupi svoje stvari i idemo na moj ranč, gdje ćeš biti toliko drag i mio gost da te nećemo ni trenutka gubiti iz vida.

— Znači li to da sam zarobljenik?

— Uh, uh, što ti voliš krupne riječi, Alane. Lijepo ti kažem bit ćeš nam skupocjen gost. A upoznat ćeš i moje momke, vidjet ćeš kakvi su to lažovi.

Skupljajući svoje stvari, Goddard odjedanput zastade:

— Fletcheru, moram te na nešto upozoriti. Smart kaže da su mu neki nepoznati ljudi pobili petoricu momaka što ih je slao u Planinu mraka. Ne znači li to da i nas očekuje zasjeda?

— Hajde, Goddarde, ne budali. Pa lijepo sam ti rekao da je Planina mraka moj teritorij, pa bez mog dopuštenja nema tko što tražiti

VI

Glavna zgrada na ranču Stevea Fletchera bila je u mraku, osim jednog prozora. Oni sjahaše i odvedoše konje u štalu pa krenuše prema vratima. Uskoro su bili u osvijetljenoj sobi.

Desetak revolveraša bilo je unutra. Većina ih je bila pijana. Ležali su na podu obgrlivši bocu i pjevali. Pjesma odjednom zamuknu.

Goddard prijede pogledom preko njihovih lica. Neuredna, s mnogo ožiljaka, nisu ostavljala dobar dojam. Da Fletcher nije bio pored njega, odmah bi otišao odavde.

— Momci — viknu Steve Fletcher — ovo je naš novi prijatelj! Maloprije sam sklopio posao s njim. Upoznajte se. Pretpostavljam da imate još viskija. Hajde, dovraga, ne moram vas valjda učiti da budete pristojni!

Njegove riječi dočeka glasan smijeh, u čemu su prednjačila četvorica koja su sjedila u uglu. Goddard prepozna ljude koji su ga tog popodneva istukli.

— Zašto mu je lice tako šareno? — upita jedan od njih, izazovno se cereći.

— Zaveži, glupane! — obrecnu se Fletcher, trudeći se da sačuva ozbiljnost. — Alan Goddard nije momak s kojim možete zbijati šale.

Revolveraši shvatiše da gazda misli ozbiljno. Počeše ustajati i prilaziti Goddardu.

Jedan od njih odjednom uperi kažiprst prema njemu. — Hej — dreknu — ja ovog tipa poznajem! Prije nekoliko dana ubio je mog brata u Buckeru!

Odjednom svi zanijemiše. Pogledi su bili prikovani za Goddarda i čovjeka ispred njega.

— Da — nastavi — nožem je ubio Franka.

Goddard pogleda Stevea Fletchera. On odmahnu rukom.

— To je Mark Clark. Ne obraćaj pažnju na njega, pijan je.

— Nisam pijan, Steve. Čvrsto sam odlučio da osvetim svog brata.

— To si već pokušao, zar ne? — upita Goddard.

— Da, ali sam promašio.

— Mislio sam da je to učinio netko od protivnika Davida Smarta. Samo kukavice pucaju iz zasjede.

— Ne znam tko je David Smart, ali dobro znam da ubojica moga brata mora umrijeti! Nisi smio ubiti Franka!

Goddard pokuša izbjeći okršaj s Markom Clarkom.

— Tvoj brat je bio pijana budala. Na vrijeme sam ga upozorio da se smiri. Nisam htio potegnuti svoj nož sve

dok on nije pokušao da me ubije.

— Lažeš! Frank je uvijek znao kako se treba izvući iz nevolje. Ti si kukavica! Ubio si nedužnog čovjeka!

Alan Goddard izgubi strpljenje.

— Slušaj, Fletcheru, dosta mi je natezanja s tvojim ljudima. Otjeraj ovu budalu. Nije ništa pametniji od svojeg brata. Ne bi htio i njega ubiti.

Clark se zapjeni.

— Vidjet ćemo tko je lud. Ljudi, razmaknite se! Pokazat ću ovom momku kako se rukuje pištoljem.

— Morat ćeš sam riješiti svoje probleme, Goddarde — reče mirno Steve Fletcher, kao da ga to ne zanima. — Mark je izgleda poželio malo pucnjave.

Revolveraši se povukoše do zidova. Goddard i Clark ostadoše sami na sredini sobe. Dijelilo ih je svega nekoliko koraka.

— Dajem ti još jednu šansu da se povučesh — opomenu ga Goddard. — Ne bih želio da mi poslije netko kaže da sam ubio pijana čovjeka.

— Kad odbrojam do tri, povuci revolver — prosikta Mark Clark ne obraćajući pažnju na njegove riječi.

Goddardov revolver planu tri sekunde kasnije. Clark nije stigao ni da uhva-

ti držak svoga revolvera. Metak ga baci na leđa.

Nekoliko trenutaka bila je potpuna tišina. Steve Fletcher se prvi javi. Nakašlja se i pride Alanu Goddardu.

— Sam je to tražio. Ne volim kad budale rade za mene. Zahvalan sam ti što si me oslobodio jednog.

Zatim se okrenu prema svojim ljudima.

— Popijte piće i na spavanje. Rano ujutro izabrat ću petoricu koji će krenuti sa mnom.

On i Goddard se popeše na kat.

— Ovo je tvoja soba — reče Fletcher otvorivši vrata na početku hodnika. — Zaboravi sve što se danas dogodilo i lijepo sanjaj.

Goddard zalupi vratima. Fletcher ga je nervirao.

VII

Kako je bilo dogovoreno, sedam ljudi napustilo je Greenberg u zoru. Na čelu su jahali Alan Goddard i Steve Fletcher. Čovjek na začelju vodio je konja koji je na svojim leđima nosio zalihe hrane za petnaestak dana.

Jahali su šutke. Bili su još pospani, a ni put ispred njih nije bio posebno zanimljiv. Za ljude naviknute na sedlo dvadesetak kilometara puta nije predstavljalo nikakav problem.

Do prve šume u Planini mraka stigli su čim je sunce počelo pržiti. Zašli su među visoka stabla s gustim krošnjama u pravo vrijeme da izbjegnu sparinu.

Jedan sat otkako su ušli u šumu zastali su da se odmore. Zapalili su vatru i skuhalu kavu. Nisu mnogo razgovarali dok su je pili. Goddardu se Fletcherovi momci nisu svidjeli, pa se nije trudio da ih bolje upozna. Držao se po strani i razmišljao. Steve Fletcher je postavio nekoliko pitanja, ali i on je odustao nakon nekoliko bezuspješnih pokušaja.

Goddard na brzinu pojede doručak i odvoji se od grupe. Popeo se na jedan brežuljak i osmotrio okolicu. Pamćenje ga je dobro služilo. Krenuli su putem za koji je od ranije znao da je najbolji.

Odjednom začu korake iza svojih leđa. On se trže. Prema njemu je išao Steve Fletcher.

– Jesmo li na pravom putu? upita.

Goddard kimne.

– Sve je u redu.

Revolveraš se primaknu.

– Kako bi bilo da mi pokažeš kartu? Brže ćemo putovati ako obojica znamo put.

– Karta je u mojoj glavi. Tu će i ostati. Bit ću siguran sve dok ti ne znaš kuda idemo.

– Danas nisi dobro raspoložen, prijatelju. Kada se razbudiš, siguran sam da nećeš tako govoriti.

– Jesu li tvoji ljudi spremni?

– Već su nestrpljivi što čekaju.

– Dobro. Onda odmah krećemo.

Svi su uskoro bili u sedlu. Jahali su polako jer je teren bio sve teži. Goddard nije želio da razbacuju snagu. Što manje budu umarali konje, do noći će prijeći duži put.

Prešli su preko nekog prijevoja, iza kojeg se teren strmo spuštao. Veći dio obronka bio je kamenjar. Konji su teško nalazili siguran oslonac. Između kamenja bila je isušena, rastresita zemlja, što je još više otežavalo hod životinjama.

Na spuštanje su izgubili cijeli sat. Došli su do rijeke široke desetak metara. Sa suprotne strane bio je isti obronak, ali sada su se morali penjati. Zbog toga su odlučili da se odmore životinje.

Rasedlali su ih i pustili da se osvježe. Ni za njih nije postojalo bolje rješenje. Sunce je još nemilice pržilo pa su skinuli znojnu odjeću i bacili se u rijeku.

Voda je bila duboka više od dva metra. Kad se budu vraćali sa Smartovim tere-
tom, tu je neće moći prijeći.

Dok su se Fletcher i njegovi
revolveraši brčkali kao dje-
ca, Goddard se prepusti ma-
tici da ga nosi. Pedesetak
metara niže rijeka je bila
duboka svega pola metra.
Tu je mogao biti dobar gaz.

On pokušava da se orijentira
prema okolnom drveću da
bi zapamtio to mjesto. Za
svaki slučaj nareda na obali
gomilu kamenja u obliku
stošca.

Pola sata kasnije bili su
spremni za polazak. Nera-
spoloženo su gledali prema
strmom obronku ispred se-
be dok su se odijevali. Znali
su da prije mraka neće stići
do vrha.

Ipak su se uspjeli uspen-
trati. Ispred njih šuma je
pravila pravi zeleni zid. Na
nekim mjestima stabla su se
gotovo dodirivala. Ušli su
stotinjak metara u mrak. Na
prvom, dovoljno širokom
mjestu, zapalili su vatru. Je-
dan od njih cijelo vrijeme je
sjedio pokraj nje i pazio da
plamen ne zahvati suho li-
šće, koga je bilo na sve stra-
ne.

Ostali su za to vrijeme
razvezali naprtnjače i iz njih
izvadili hranu za večeru.

Poslije jela odmah su legli.
Dan je bio suviše naporan
da bi im bilo do razgovora
uz vatru.

Goddard je prvi stražario.
Tako je sam odlučio. I njemu
su kapci bili otežali, ali nije
htio zaspati prije nego što se
ponovo uvjeri da se sve od-
vija onako kako je predvidio.
Sjedio je naslonjen na neko
stablo, s puškom u ruci i
osluškivao. Oko njihova lo-
gora čulo se mnoštvo zvuko-
va koji su ulijevali strah, ali
bio je navikao na to. Već je
doživio mnogo takvih noći.

Na desetke puta bio je i u
gorem položaju nego sada.

Važno je da ih nitko nije
progonio. S ostalim se lako
moglo izaći na kraj.

U zoru su nastavili put.
Svaka dva-tri sata su zasta-
jali da bi se konji odmorili.
Šuma je postajala sve nepro-
hodnija. Pod nogama im je
najčešće bila mahovina i
vlažno lišće. Konji su se če-
sto poklizavali. Navečer su
ponovo podigli logor. Vatra
im je godila više nego pret-
hodnog dana. Pluća su im
bila puna mirisa vlage. Već
su se navikli na neprekidno
jahanje, pa im se nije žurilo
na spavanje. Poslije večere
dugo su sjedili pokraj vatre
i zamišljeno zurili u pla-
men.

Goddard se odvoji od grupe. Iako je bila noć, mogao se na blijedom sjaju Mjeseca orijentirati i uočiti putokaze kad se budu vraćali.

Trgnu ga Fletcherov glas:

– Spremaš se da bježiš, a?

– Ne, nego obilježavam mjesta kojima se moramo vratiti da lakše prenesemo teret. Zašto bih bježao? Zar nismo partneri koji jedan drugom moraju vjerovati.

Neko vrijeme su šuteći pješačili.

– Čudan si ti momak, Goddarde – progovori Fletcher. – Uvijek si sam. Takvog sam te upoznao i prije pet godina. Ali znaš se brinuti o sebi, moram priznati. Pitam se zašto bježiš od ljudi. Moji revolveraši možda nisu neki ljepotani, ali među njima bi se mogao naći i neki dobar čovjek. Momci bi voljeli da ponekad i s njima progovoriš poneku riječ.

Alan Goddard pripali cigaretu. Fletcherov glas zvučao je gotovo prijateljski.

– Ja sam oduvijek bio usamljeni strijelac, Steve. Ne mogu se promijeniti samo zato što bi tvoji ljudi željeli razbiti dosadu.

Steve Fletcher ga pogleda ispod oka. Goddardov izgled potvrdio je priče koje su o njemu kružile. Bio je visok i žilav, skladnih pokreta.

Njegov znak raspoznavanja bio je nož u desnoj čizmi. Pričale su se bajke o vještini kojom je rukovao njime. Fletcher je gorio od želje da se u to uvjeri, ali nije se usuđivao da od tajanstvenog lutalice zatraži da mu to pokaže. On bi ga ismijao ili rekao da je lud. Svi su znali da je Alan Goddard upotrebljavao oružje samo onda kada je branio nečiji život.

Te večeri Steve Fletcher je bio raspoložen za razgovor.

– Nije trebalo da te izazivam prije pet godina.

Goddard ga pogleda.

– Ne vjerujem da ti je žao. Onda si bio još suviše zelen. Zato nisam prihvatio okršaj. Ako se sjećaš, kad su te strpali u zatvor, obećao si da ćeš mi se osvetiti, pa makar morao čekati i pedeset godina. Zanima me da li ćeš pokušati ostvariti svoju prijetnju.

– Ne vrijedi o tome razgovarati. Dobro, ležao sam iza rešetaka jer sam ti pucao u leđa, ali nikad nisam rekao da ću te ponovo napasti.

– Ne znam. Čini mi se da su mi to prenijeli ljudi kojima se može vjerovati.

– Ja ne spadam među njih?

Goddard ne odgovori. Među njima je bio suviše veliki jaz, pa nije vrijedilo raspravljati. Obojica su znali da se Steve Fletcher nametnuo i da njih dvojica nikad neće postati prijatelji.

Revolveraš odluči da promijeni temu.

– Koliko dugo ćemo još putovati?

– Nekoliko dana. Smartova dva čovjeka su otprilike sedamdeset kilometara odavde.

– Sigurno će biti sretni kad nas ugledaju. U sanduku je nešto zaista vrijedno kad su odlučili da podu preko Planine mraka.

– Već sam ti rekao da me to ne zanima. Ne namjeravam prevariti Davida Smarta.

– Možda ti nisi toliko pošten koliko si naivan. Otrijezni se, čovječe! David Smart ne šalje ljude u Planinu mraka da mu donesu suhog lišća. Takve se stvari poduzimaju samo za velik novac. Imaš životnu priliku u rukama!

Goddard se naglo okrenu prema njemu.

– Što time želiš reći?

Revolveraš se pokvarenjački naceri.

– Imam jednostavan plan. Ubit ćemo Smartove ljude, razvaliti sanduk i podijeliti zlato na ravnopravne dijelove.

Goddard razdraženo zagriže donju usnu. Fletcher je bio neiscrpan izvor komplikacija. Morat ću mu ipak reći ono što je njemu Smart povjerio, inače ga se nikad neće moći otresti.

– Dobro, kad si takav gnjavator. Istina, dao sam Smartu časnu riječ da nikome neću odati sadržaj sanduka, ali pošto smo ortaci, povjerit ću to i tebi, ali uz uvjet da nikome o tome ništa ne zuneš. Ne bih želio da me Smart sutra ogovara kako sam lažac i prevrtljivac.

Fletcher se sav pretvorio u uho:

– Reci što je!

– Unutra je nešto što za njega predstavlja golemu vrijednost, a za nas gomilu smeća.

– Dobro, zini već jedanput!

– Smart se bavio i geologijom, pa je nakupio punu sandučinu uzoraka nekih ruda i minerala. Uza svaki uzorak je šifrom naznačeno što je i gdje ga je našao, kako bi danas-sutra mogao početi radove na iskopavanju. Eto to je sva istina o sanduku.

– A da mi to ipak otvorimo kad ga se dočepamo? Sigurno ima unutra i uzoraka zlatne rudače...

– Lako moguće, Steve. Ali, ako ga razbijemo, jer ga samo tako možemo otvoriti, Smart će vidjeti da smo se upuštali u nečastan posao i tvoj plan od trideset tisuća dolara ode u nepovrat. Jer, tu vjerojatno imaš

pravo: ako taj gavan može ne trepnuvši okom obećati deset tisuća dolara, platit će i mnogo više. Pogotovu što je očito da misli negdje otvarati rudnik...

– Hej, to ne zvuči loše.

Alan Goddard se zadovoljno nasmiješi. Dobio je nekoliko dana. Bilo mu je sve jasnije da je obračun jedini način da raščisti sa Steveom Fletcherom. Što kasnije dode do njega, imat će većih izgleda da uspješno obavi posao.

Šutke prodoše dvadesetak koraka. Odjednom začuše žubor vode nekoliko koraka dalje. Zvuk je dopirao iz dubine. Njih dvojica se zagledaše.

– Ne sjećam se da sam nailazio na potok u ovom kraju – reče Fletcher. – Idem pogledati.

Alan Goddard pođe za njim na rastojanju od dva koraka. Žubor je postao glasniji. Voda je proticala kroz uzak usjek, dubok desetak metara. To je bio jedan od izazova Planine mraka. S udaljenosti od svega nekoliko koraka nije se uopće mogao primijetiti.

Približavajući se usjeku, revolveraš odjednom izgubi ravnotežu. Zemlja ispod njegovih nogu drobila se pod težinom tijela i odronjen rub povuče ga nad provaliju. Kroz mrak se prolomi Fletcherov krik.

Goddard nije gubio vrijeme. Baci se naprijed, lijevom rukom se uhvati za neku vlažnu granu, a desnom ščepa Fletchera za ovratnik kaputa. Učini mu se da će mu mišići popucati. Revolveraš je bio težak.

Borba je trajala čak dvije minute. Goddard skupi posljednju snagu i povuče. Zemlja ispod njegovih nogu počela se odronjavati. Steve Fletcher se krajnjim naporom dočepa čvrstog oslonca. Obojica se baciše daleko od usjeka. Tlo pokriveno mahovinom, na kome je Goddard maloprije stajao, uz podmukli tutanj surva se u provaliju.

– Dovraga – promuca Steve Fletcher – mislio sam da poznajem ovaj kraj.

– Planina mraka nije uzalud dobila ime – prokomentira Goddard, otresajući blato s hlača.

Dok su se vraćali u logor, revolveraš reče:

– Možda sam nekad rekao da ću te ubiti. Maloprije si mi spasio život. Sad, znači, jedan drugome ništa ne dugujemo, zar ne?

– Oduvijek sam se divio tvom smislu za zbrajanje.

VIII

– S druge strane brda nalazi se selo drvosječa – reče Steve Fletcher nakon dva dana. – To su moji prijatelji. Mogli bismo svratiti do njih. Ne bi bilo loše prespavati jednu noć u krevetu.

– Nisam o tom imao pojma, ali se slažem – odgovori Alan Goddard. – Za dva dana ionako stižemo na cilj. Bit će nam potrebna kola. Što misliš da naručimo drvosječama da nam ih naprave? Iako im novac ovdje nije potreban, nekoliko dolara će ih obradovati.

– Ne brini zbog takvih sitnica, čovječe. Prepusti meni razgovor sa njima. Proveo sam dosta vremena u njihovu selu.

Uputiše se prema vrhu brda. Goddard prepusti vodstvo Steveu Fletcheru. I njegovi momci živnuše. Vidjelo se da su tim krajem mnogo puta jahali i da su se u njemu osjećali sigurno.

Stigoše na proplanak. Iako je čistina bila široka svega dvadesetak metara, iza šume kroz koju su prolazili činila im se neizmjereno prostrana. Svi počеше punim plućima udisati zrak.

Odatle se pružao veličanstven pogled. Veliki dio Planine mraka vidjeli su kao na dlanu. Nekoliko kilometara niže tekla je rijeka. Negdje uz nju bilo je selo drvosječa. Njegovi stanovnici su sjekli drveće, koga je bilo u izobilju, i rijekom ga spuštali u dolinu.

– Do sutra sam ja voda – odsječno reče Steve Fletcher. – To su

čudni ljudi. S njima treba znati razgovarati. Navikli su na život u divljini i zaboravili su kako se živi u civiliziranom svijetu. Među njima ti bi bio izgubljen. Izvrnuli bi ti sve džepove i gurnuli te niz rijeku. Omogućili bi ti da uživaš u plovidbi s njihovim balvanima.

Goddard ga začuđeno pogleda ali ništa ne reče. Poznavao je mnogo ljudi koji su živjeli u divljini, ali je malo bilo takvih kakve mu je Fletcher opisao.

– Dobro, ali pazi da ne pretjeraš. Čim nam naprave kola, krećemo dalje.

Revolveraševe oči zasjaše. Zapazilo se da mu je dosadilo da bude u Goddardovoj sjeni. Došlo je njegovih pet minuta.

U blizini sela morali su jahati mnogo opreznije. Na svakom koraku bile su postavljene zamke za divljač. Jedan od Fletcherovih momaka išao je naprijed i ispitivao teren. Bez većih teškoća stigoše do prvih koliba.

Kolibe su bile građene od balvana i bilo ih je dvadesetak. Na uskim prozorima su, pored stakla, bili i drveni kapci, koji su se mogli zaključati u slučaju opasnosti. Kroz selo je vodila uska ulica. Nekoliko neuredno odjevene djece igralo se u travi. Ugledavši jahače, zbunjeno zastadoše, a onda se u sekundi razbježaše. Odjednom se nigdje nisu mogli vidjeti znaci života.

– Glupi divljaci – promrmlja Steve Fletcher jašući na čelu kolone. – Zatvorili su se u svoje kolibe kao štakori. Nikad im neće biti jasno da smo im mi prijatelji.

Tišina oko njih neugodno se dojmila Goddarda. Odmah mu je bilo jasno zašto je selo zamrlo. Ovdje su dobro poznavali Stevea Fletchera i njegove revolveraše. Sigurno ih nisu zapamtili po dobrim djelima.

Stigoše na sredinu sela. Fletcherovi revolveraši se uzvrpoljiše. Znali su da mnogo očiju motri na njih, ali da se niko ne usuđuje izaći napolje.

— Hej, ima li ovdje živih ljudi?! — viknu Steve Fletcher.

Nitko mu ne odgovori. On sačeka nekoliko trenutaka, pa ponovo viknu:

— Zašto ste se uvukli u svoje jazine, dovraga?! Došli smo ovamo kao prijatelji! Ne treba nikoga da se plašite!

Goddard se nelagodno osvrtao oko sebe. Nije mu bilo drago što je izložen pogledima uplašениh ljudi.

Ni ovaj put nijedna vrata se ne otvorište. Steve Fletcher izgubi strpljenje. Njegovo lice pocrveni, a na čelu mu se pojave debele kaplje znoja.

— Dobro. Kad nećete sami popustiti, onda ću vas prisiliti na to.

U njegovoj ruci pojavi se revolver.

— Imate deset sekundi da izađete. Poslije toga moji će ljudi krenuti od kolibe do kolibe i neće biti nimalo nježni. Jeste li me razumjeli? Počinjem brojati... Jedan...

Goddard u posljednji čas odustane od namjere da se umiješa. Nervirali su ga Fletcherovi postupci, ali osjetio je da nije vrijeme da ga sad spriječi.

— ...dva... tri...

Vrata na najbližoj kolibi se odškrinuše. Svi se okrenuše prema njima. Iz kolibe izađe niska žena vodeći dvoje djece. Uskoro se počеше otvarati i ostala vrata. Nedugo zatim ispred revolveraša je stajala skupina od dvadesetak žena i isto toliko djece. Uplašeno su se stiskali jedni uz druge, netremice gledajući došljake.

Steve Fletcher se nasmijulji:

— Zar u ovom selu nema muškaraca? Umjesto da nas dočekate s pjesmom i pićem, razbježali ste se kao zečevi.

Jedna žena stupi ispred ostalih.

— Naši muževi na rijeci sijeku drveće. Vratit će se tek navečer.

— Jesu li daleko odavde?

— Pola sata hoda.

— Neka netko odmah ode po njih. Zapravo, dovoljna su desetica. Neka sa sobom ponesu alat i dosta

dasaka. Za jedan sat moraju biti ovdje.

Među ženama nastala kolebanje.

— Što je?! — dreknu Steve Fletcher. — Niste me razumjele?

— Ali oni moraju raditi. Imaju ugovor s ljudima u dolini da im svaki tjedan pošalju određenu količinu drva.

Fletcher skoči sa sedla i zgrabi je za ruku. Žena prigušeno jauknu.

— Ne zanima me vaš prljavi ugovor! Smjesta su mi potrebna desetica drvosječa. Neću da čekam ni sekunde!

Goddard s gađenjem okrenu glavu. Mogao je Stevea Fletchera poslati dovraga, ali onda bi sve propalo. Stisno je zube s nadom da će drvosječe biti dovoljno pametni da poslušaju naređenje.

Žena pride jednom dječaku i nešto mu šapnu. On se odmah izgubi.

— Reci im da imaju najviše sat vremena da dođu ovamo! — viknu Fletcher za njim. Zatim se okrene ženi s kojom je maloprije razgovarao.

— Nemojte ovdje stajati kao ovce. Siguran sam da imate negdje skrivenog pića i pečene divljači. Done site nam to da se osvježimo dok ne stignu vaši muževi.

— Pazi da ne pretjeraš — ponovo ga opomenu Goddard našavši se nasamo s njim. — Ovi ljudi nisu zaslužili da na njima iskaljuješ svoj bijes.

Ovaj se naceri.

— Nisu oni nevinašca kakvim ih zamišljaš. Pola sela čine odbjegli razbojnici. Nitko ih ne proganja jer su korisni. Bolje je u dolini čekati da ti voda donese balvane nego ih sam sjeći u Planini mraka. Njima treba pokazati gdje im je mjesto.

— Možda imaš pravo, ali svejedno, ne sviđaju mi se tvoji postupci.

Nešto kasnije sjedili su za grubo tesianim stolom na sredini sela. Pred njima je stajala gomila hrane i pića. Fletcherovi momci baciše se na to kao izgladnjеле zvijeri. Goddard s mukom otpije gutljaj doma-

ćeg viskija i odmaknu se od stola. Pripalio je cigaretu i zamišljeno gledao prema rijeci.

Na čelu skupine od deset drvosječa, koji su za jedan sat ušli u selo, bio je gotovo dva metra visok čovjek guste brade i brkova, s dugom, razbarušenom kosom. Iz njega je izbijao bijes dok se približavao stolu s polupijanim revolverašima.

– Što ovo treba da znači, Steve?

– zabruna razdraženim glasom.

– Zašto si naredio da prekinemo s poslom? Ti znaš da svaki tjedan moramo ispuniti normu ako želimo zaraditi neki dolar.

Steve Fletcher ga tobože prijateljski potapša po ramenu.

– Goddarde, ovo je Guy Illsey. Ubio je barem tucet ljudi prije nego što se nastanio u ovom selu. Sad je pošten čovjek, ali malo prgav.

Guy Illsey se naroguši.

– Nemam vremena za šalu, Steve. I ne razbacuj se previše! Nas dvojica razlikujemo se samo po tome što se tvoje ime nije našlo na potjernicama, a moje jest.

Fletcherovo lice problijedi. Prije nego što se drvosječa uspio pomaknuti, on ga udari šakom u čeljust. Illsey malo zatetura.

– Dobro, uvjerio si me – reče trljajući bradu. – Neću više zanovijetati. Reci što želiš od nas?

– Tako si već zanimljiviji za slušanje. Sutra ujutro hoću da imam kola. Moraju biti čvrsta. Ako se raspadnu čim odemo iz vašeg sela, vratit ćemo se da vas naučimo pameti. Jasno? Osim toga, potrebna su nam i dva konja.

Guy Illsey bijesno stisnu šake.

– Dao si nam premalo vremena. Ne možemo napraviti kola za manje od pola dana.

– Zato sam i pozvao desetoricu. Ako misliš da vas je malo, onda pozovi i ostale. Ne zanima me kako ćete obaviti posao.

– Pokvarenjače! Još ćeš nam uzeti i konje. Znaš da bez njih ne možemo živjeti.

– Dobit ćete dolar za svakoga.

Prošlo je nekoliko minuta dok se Guy Illsey uspio smiriti. Snaga njegovih mišića bila je dovoljna da napravi kašu od Stevea Fletchera i njegovih ljudi, ali nije mogao ništa protiv njihovih revolvera. Bio je prisiljen da se okrene ostalim drvosječama i kaže ogorčeno:

– Idemo na posao. Sa Steveom Fletcherom se ne isplati šaliti.

Goddard ponovo dođe u iskušenje da prekine s tim. Ali samo što je spustio ruku prema dršku revolvera, iza leđa začuje škljocanje. Pogleda preko ramena. Jedan od Fletcherovih revolveraša držao ga je na nišanu i osmjehivao se.

Steve Fletcher zadovoljno isprati pogledom drvosječe i vrati se za stol.

– Hej, Goddarde – reče trpajući divljač u usta – vrijeme je da nam se pridružiš. Ostat ćeš gladan, a i ovi divljaci mogli bi opaziti da se odvajaš od nas. To ne bi bilo dobro.

Goddard sjede za stol. Gadio mu se pogled na oglodane kosti.

– Vidim da ti ovo smeta – reče Fletcher. – To je u redu. I ja bih više volio da sam negdje drugdje. Zato nemoj ponovo počinjati s lekcijama. Taj posao si dobrovoljno prihvatio. Ne možeš mi ništa prigovoriti, jer radim u obostranom interesu.

– Njih je dvadesetak, a nas sedmorica. Zar se ne bojiš da bi se mogli pobuniti?

– Nemaju dovoljno oružja. Možda dva-tri zardala revolvera, a ne naoružani ne vrijede svi zajedno ni pola centa.

Goddard otpi dobar gutljaj viskija. Toplina mu se raširi prsima i želucem. Poslije toga osjeti glad. Fletcher je imao pravo. Morao je popustiti i ponašati se kao ostali razbojnici.

– Ti si nitkov, Fletcheru! – progovori. – U Greenbergu si još mogao glumiti poštenog čovjeka, ali sad si pokazao pravo lice.

Revolveraš mu umorno pokaza rukom da šuti.

– Rekao sam da ne trpim savjete. Dok smo u ovom selu, ja sam vođa, je li tako? Kad budemo opet u šumi, govori što hoćeš. Sad me pušti da na miru provjerim kakve su kuharice naše domaćice.

Alan Goddard stisne zube. Da je znao u kakvu će se glupu situaciju uvući, zacijelo ne bi popustio Davidu Smartu ni da mu je ponudio pola Buckera. Dosad se nekoliko puta slučajno našao među razbojnicima, ali ovaj put protiv sebe je imao ljude protiv kojih se nije mogao braniti.

Čim se smračilo, Steve Fletcher pozva jednu od seoskih žena.

– Je li naša koliba spremna? Mojim momcima se spava.

– Spremna je – odgovori žena neljubazno.

– Dobro, ljepotice. Neka netko ode do vaših muževa da vidi kako napreduje posao. Izvijestite me prije negoli zaspim.

Pošto su se dogovorili kojim će redom stražariti pred kolibom, revolveraši se zavukoše u krevete. Nedugo zatim dotrča neko dijete i reče da će ujutro imati gotova kola.

U ponoć je došao red na Goddarda da stražari. Stavio je revolver u krilo i sjeo na stepenicu ispred vrata. Zapalio je cigaretu i promatrao selo. Bila je oblačna noć, ali nije bilo toliko mračno da ne bi mogao vidjeti kad bi netko krenuo prema kolibi. Posao nije bio težak. Bilo je mnogo lakše stražariti nego u šumi, gdje se nije znalo s koje strane vreba opasnost.

Tek što je zgazio opušak, učini mu se da čuje neki šum s lijeve strane. Zaustavi dah. Nije se micao. Na njemu se nije vidjelo da je nešto opazio.

Šum se ponovi. Više nije bilo sumnje. Jasno je čuo da mu se netko približava. To nije bio Guy Illsey, koji ne bi mogao biti tako tih. Goddardova ruka neprimjetno kliznu prema revolveru.

Proteklo je još nekoliko sekundi čekanja, a onda začuje nečiji šapat:

– Prijatelju, budi bez brige, nemam oružja. Želim razgovarati s tobom.

– Dodi ovamo, ali samo podignutih ruku i bez naglih pokreta.

Pred njim se pojavi visok, mršav čovjek odjeven u kožne hlače i vjetrovku. Brada i mrak sasvim su mu skrivali lice, osim očiju, koje su sijale kao u životinje. Čovjek se smijuljio, pokazujući rupu tamo gdje je trebalo da budu dva prednja zuba.

– Što hoćeš? – upita Goddard oprezno. Više je gledao u stranu nego u čovjeka ispred sebe. Možda je kržljavko došao samo da skrene njegovu pažnju.

– Došao sam da vam javim da su kola gotova.

– Dobro, a sad se gubi! Nisi smio dolaziti u ovo doba. Mogao sam te ubiti.

Čovjek se nasmiješi.

– Ti ne pripadaš družini Stevea Fletchera, zar ne?

Goddard ga pogleda začudeno.

– Odakle znaš?

– Ja vidim i čujem ono što drugi ne mogu. Nisam dovoljno snažan da budem drvosječa, ali me oni drže u svom selu jer sam im koristan. Odmah sam opazio da ti i Steve Fletcher niste prijatelji.

– To sam znao i bez tebe. Sad se vrati. Probudit ćeš cijelo selo svojom pričom.

– Samo jedno pitanje.

Goddard nije imao razloga da ga odbije. To je bilo najmanje što je mogao učiniti za bespomoćne drvosječe.

– Može.

– Je li istina da su vam kola potrebna zato što idete po neko zlato, skriveno u planini?

Vrata iza Goddarda grunuše poput bombe. Steve Fletcher izleti iz kolibe i baci se na iznenađenog čovjeka. Ščepa ga za vjetrovku i podiže sa zemlje.

– Govori, odakle ti ta ideja? Tko ti je rekao da idemo po zlato?

Čovjek počeo mucati.

— Nitko mi nije rekao. Sâm sam pretpostavio da bi vam za to kola mogla biti potrebna.

— Lažeš! Netko ti je rekao, a ti si došao ovamo da provjeriš.

— Vjeruj mi, Steve! Tko bi mi mogao reći u ovoj pustoši?

Fletcher ga udari u čeljust i čovjek padne na zemlju.

— Gubi se odavde! — zareža Fletcher.

Revolver u njegovoj ruci bio je dovoljno upozorenje i čovjek nestane u mraku.

Steve Fletcher bijesno pride Goddardu. Bio je toliko ljutit da je s mukom nalazio prave riječi.

— Dovraga ti i tvoje poštenje! Da se nisam umiješao, sve bi izbrbljao. Držiš se kao prokleti žutokljunac. Zaboravljaš da s ovim ljudima ne vrijedi biti mekan. Razgovarajući s njima, navlačiš sebi smrt.

Alan Goddard se osmjehnu.

— Znači, cijelo vrijeme si bio budan. Motrite na svaki moj pokret otkako smo krenuli iz Greenberga, a osobito u ovom selu.

— Maloprije si dokazao da smo imali pravo. Da nam nisi potreban, ne bismo mnogo s tobom razgovarali.

— Je li to prijetnja?

— Ne, samo upozorenje. Otriježni se! Glumiš poštenjačinu, a prihvatio si posao za Davida Smarta. Dobro ga poznajem i znam što govorim.

— Oduvijek sam bio naivan.

Steve Fletcher ga prostrijeli pogledom. Alan Goddard mu nije pružio priliku da se izviče.

— U redu — reče pomirljivo. — Idi na spavanje. Sad sam ja na redu da stražarim.

Kad su ujutro ustali, pred kolibom su ih čekala kola. U njih su bila upregnuta dva konja. Drvosječa nije bio u blizini. Vjerojatno nisu željeli da se sretnu s razbojnicima, pa su otišli na posao nešto ranije. To nije smetalo Steveu Fletcheru da nastavi s jučerašnjom predstavom. Naredio je ženama da spreme do-

ručak i nekoliko boca viskija za put.

Goddard se nije miješao. Bio je siguran da poslije sinoćnjeg događaja motre na njega dvostruko pažljivije.

— Krećemo — reče Steve Fletcher poslije doručka.

Uzjahao je i dobacio nekoliko dolara nekoj ženi.

— Ovo je za konje. Ne bih želio da poslije pričate kako sam vas opljačkao. Volio bih da vam ostanem u lijepoj uspomeni.

Dok su izlazili iz sela, Goddardu nije promaklo da su revolveraši oprezni. Premda su se trudili da izgledaju bezbrižno, strahovali su da bi im drvosječe mogli postaviti zasjedu.

Oprez nije bio potreban. Ništa se nije dogodilo. Bez teškoća su odmakli dva kilometra. Fletcher potjera svoga konja do Goddardovog i reče:

— Sad si opet ti voda. Ja sam uradio svoj posao. Nabavio sam kola za zagonetni sanduk Davida Smarta.

IX

Prošla su još dva dana. Putovali su nešto sporije nego prije, jer su im kola, izrađena od sirovoga teškog, masivnog drveta, otežavala kretanje. Osim toga, neprestano su se penjali. Bili su blizu cilja. Alan Goddard ocijeni da je došlo vrijeme da porazgovara sa Steveom Fletcherom.

— Za pola sata ćemo stići — reče.

— Naići ćemo na spilju u kojoj se skrivaju Martyn Carne i Keith Knopfler. Hoću samo da te podsjetim na naš dogovor. Ako razvališ sanduk, možeš sve izgubiti. Zato igramo na sigurno. Ucijenit ćemo Davida Smarta, kako si predložio.

Fletcher navuče na lice uobičajeni podrugljivi osmijeh. Kimnu i htjele se okrenuti, ali mu Goddard dade znak da još nije završio.

— Fletcheru, moram te upozoriti na nešto. Nemoj pasti u iskušenje da narediš svojim ljudima da me

ubiju. Znaj da su Smartovi ljudi dobro zabarikadirani u spilji i dobro naoružani. Ako im ne kažem dogovorenu lozinku i ne predam im pismenu Smartovu poruku, oni neće nikoga pustiti blizu. A ti znaš što to znači...

— Prijetiš nepotrebno, Goddarde. Lažeš da imaš pismo. Moji su te ljudi prekopali i nisu nigdje našli ni komadića papira. Možda za lozinku govoriš istinu, ali pismo je čista izmišljotina.

— Pokušaj me ubiti, pa ćeš se uvjeriti jesam li lagao. A što se tiče tvojih momaka, zeleni su oni za mene. Ja sam i predvidio da se tako nešto može dogoditi, pa sam se unaprijed osigurao...

Fletcher pljunu na pod i okrenu se da ode. Goddard se osmjehnu. Uspio je zbuniti i razoružati Fletchera da ne pokuša kakvu glupost sad kad su bili gotovo na cilju. Nadoao se da će mu Smartovi ljudi pomoći da se osjeća sigurnijim na povratku. Ako ništa drugo, a ono neće više biti sam protiv petorice, dobit će dvojicu saveznika i pomagača...

Kopita njihovih konja više nisu tonula u lišće. Gazili su po mahovini. Goddardov pogled odjednom privukoše nekakva udubljenja u njoj. On sjaha i kleknu pokraj njih. Nije mu trebalo mnogo vremena da utvrdi o čemu je riječ. Bili su to tragovi konja!

Revolveraši se okupiše oko njega.

— Netko je prošao tim putem. Tragovi su svježiji, vjerojatno nisu stariji od pola sata.

— Koliko ih je? — upita Steve Fletcher.

— Ne može se točno utvrditi. Možda petorica.

To je bilo prvi put da naidu na ljude u Planini mraka, izuzevši drvosječe. Nisu odmah znali što da učine. Ljudi čiste prošlosti nisu šetali tim krajem. Tragovi su mogli značiti samo jedno — opasnost!

— Spilja je blizu — promrmlja Goddard. — Ne sviđa mi se što smo tragove opazili baš ovdje. Možda je

još netko saznao za teret koji treba da prenesemo.

— Moji su ljudi sposobni da se obračunaju s njima — progovori Steve Fletcher. — Ako ih je samo petorica, onda to ne predstavlja teškoću.

— Ja samo pretpostavljam da ih je toliko. Što ako je to sam dio neke bande?

— Nisam jahao sedam dana da bi mi ispred nosa odnijeli plijen! Pratit ćemo njihove tragove i zaskočiti ih.

Goddard nije bio oduševljen time.

— Ne, spilja je blizu. Ne smijemo ništa riskirati. Krenut ćemo samo nas dvojica. Dvojicu je teže opaziti nego sedmoricu, zar ne?

Fletcher pristane. Naoružani sa po dvije puške i revolverom krenuše naprijed. Dogovorili su se da revolveraši pođu za njima za deset minuta. Išli su sasvim polako, prateći tragove i nastojeći da budu što tiši.

Kao što je Goddard i pretpostavio, tragovi su vodili prema spilji. Bilo je očito da nepoznati jahači znaju kamo idu. Bez obzira na to koliko je David Smart nastojao sačuvati tajnu, netko ju je ipak uspio saznati.

— Još petnaest minuta — reče Goddard.

Steve Fletcher nije odvajao pogled od tragova. Otkako ih je ugledao, naglo se promijenio. Više se nije cerio. Svaki mišić na licu bio mu je zategnut. Bio je nalik na zvijer spremnu za borbu, kojoj je na umu samo krv protivnika.

Šumom se prolomi prasak i oni zastadoše. Nekoliko trenutaka bila je tišina, a onda se pucanj ponovi. Nečije oružje odgovori s druge strane. Uskoro se nedaleko od njih pucalo.

Počelo je, pomisli Alan Goddard zabrinuto. Morao je što prije nešto smisliti. Martyn Carne i Keith Knopfler nalazili su se u mišolovci.

Potjeraše konje što su brže mogli. Nekoliko stotina metara dalje nai-

doše na šest svezanih konja. I oni sjahaše i svezaše svoje životinje nedaleko odatle.

– Razdvojit ćemo se – reče Goddard. – Ti kreni lijevo, a ja ću produžiti ravno. Prići ćemo im s leđa. Potrudi se da im odsiječeš odstupnicu prema konjima.

Razdvojivši se, Alan Goddard pođe naprijed, a zatim skrenu poludešno, kako bi s Fletcherom pokrивao što veći prostor. Pucnjava je bila žestoka. Smartovi ljudi su pružali otpor, ali ne dovoljno jak. Po zvuku se moglo osjetiti da se napadači približavaju pećini.

Goddard pretrča stotinjak metara. Grančice su ga greble po licu, ali on ih nije osjećao. Tražio je najpogodnije mjesto za promatranje. Ugledao ga je i pretrčao do njega. Odatle je sve vidio kao na dlanu. Ulaz u spilju bio je dvjesto metara od njega. Po dimu baruta mogao je odrediti gdje se nalaze napadači. Neke od njih je čak i vidio.

Osmjehnuo se. Da su bili dovoljno pametni, napadači bi ostavili nekoga da im štiti leđa. Ovako su se našli u obrću.

Goddard namjesti pušku u grane drveta na koje se naslanjao. Morao je pucati ljudima u leđa. Stavio je kažiprst na okidač i zaustavio dah. Pažljivo je nanišanio, ali kad je trebalo pucati, volja popusti. Ipak, teško će to učiniti.

Ponovo je nanišanio u jednog od njih. Gadao je desetak centimetara od njega. Metak podiže komad mahovine u zrak. Ovaj se iznenadeno trgnu i munjevito okrenu. Za nekoliko trenutaka njegov se pogled zaustavi na Goddardu. Obojica povukoše okidače. Goddard je bio brži...

Isto je učinio i sa sljedećim razbojnikom. I njega je natjerao da se okrene, a onda je u dvoboju bio precizniji.

Fletcher je također bio uspješan. On je pronašao još bolji zaklon od Goddarda. Vidio je leđa četvorici napadača. Odavno nije pucao.

Osim toga, više je volio mirne mete negoli dvoboj. Uz ciničan osmijeh prislonio je kundak uz obraz i nanišanio. Ušutkao je prvog protivnika. Ni ostali nisu imali vremena da se snađu. Njihova leđa bila su nanišanu dobrog strijelca.

Odjednom nastane tišina. Čuo se samo vjetar što se poigravao s lišćem. Goddard i Steve Fletcher pođoše jedan drugom u susret. Revolveraš je bio crven u licu. Pucnjava ga je dobro zagrijala.

– Bili su nalik na zečeve – reče. Lice mu se opet iskrivilo od podrugljiva osmijeha.

– Moramo uspostaviti vezu s Carneom i Knopflerom. To neće biti jednostavno. Oni ne znaju da smo došli da ih izvedemo iz Planine mraka.

Pričekali su pet minuta. Carneu i Knopfleru moralo je biti jasno da se napadačima nešto dogodilo.

– Martyne! – viknu Goddard. – Slobodni ste! Ljudi koji su vas napali su mrtvi! Možete odložiti svoje puške.

Umjesto odgovora, iz spilje odjeknuše dva pucnja. Alan Goddard i Steve Fletcher se priljubiše uz zemlju.

– Ne budite ludi! Mi smo prijatelji. Poslao nas je David Smart da vas otpratimo do Greenberga.

Nekoliko minuta vladala je tišina. To je bilo bolje od pucnjave.

– Ne vjerujemo vam! – odgovori glas iz spilje. – želite nas izvući na otvoreno i poubijati. Poznajemo takve trikove. Nećete nas uhvatiti na njih.

– Razumijem vas. Ja ću učiniti prvi korak. Izići ću iz zaklona s podignutim rukama.

– Ti si lud! – dobaci Steve Fletcher. – One budale će te ubiti.

– Neće – mirno odgovori Goddard i spusti oružje.

– Ni ja na njihovom mjestu ne bih bio pretjerano povjerljiv, ali ne bih žurio da ubijem čovjeka koji mi je obećao da će me izvući iz ovoga pakla.

Usljedilo je nekoliko minuta napetosti. Goddard izađe s visoko podignutim rukama da bi ljudi iz spilje mogli vidjeti da nije naoružan. Stajao je mirno, izložen njihovim pogledima. Znao je da svakog časa može biti hladnokrvno ubijen, ali je čvrsto vjerovao da se to neće dogoditi.

– A sad, reci lozinku! – naredi glas iz spilje.

– Kad je Carson stigao do Smarta, padao je gust snijeg!

– Dobro je. Pridi bliže da nam predaš pisamce od gazde!

– Martyne, ono je u jednoj praznoj čauri u koltu. Drži oružje!

Goddard vješto dobaci jedan svoj revolver prema otvoru spilje, a počeo se natraške primicati Smartovim ljudima, kako bi mogao na vrijeme reagirati ako bi ga Fletcher pokušao ubiti. Međutim, on se i sam podigao, gledajući zapanjeno Goddarda.

– Do bijesa, nikad se ne bih sjetio toga! Da znaš da ti je to spasilo život! Da su ti moji momci pronašli pisamce, ne bi nam ti bio potreban da ga nosiš.

– Opet glupiraš, Fletcheru – nasmiја se Goddard. – A zaboravljaš da je valjalo znati i lozinku...

Martyn Carne i Keith Knopfler shvatiše u trenutku dvije stvari: opasnost je, barem zasad, prošla, ali je bilo jasno da su spasioci podijeljeni. Razgovor između Goddarda i Fletchera omogućio im je i da spoznaju s kim će se moći sprijateljiti...

Susreli su se na maloj zaravni, desetak metara od ulaza u pećinu.

– Došli ste u pravom trenutku. Zalihe municije bile su nam pri kraju. Sumnjam da bismo izdržali duže od pola sata – reče Martyn Carne.

Bio je to nizak, snažan četrdesetogodišnjak. Lice mu je odavalo već pomalo isluženog revolveraša, kome je taj posao postao dosadan.

Keith Knopfler je bio petnaestak godina mlađi. Jasno je pokazivao da ne podnosi tudu pomoć. Bio je

još mlad, pa je to smatrao uvredom. Prije negoli su izašli iz spilje Martyn Carne mu je vjerojatno rekao da drži jezik za zubima, jer je bio namršten i nije pokazivao volju za razgovor.

– Kako su razbojnici mogli saznati da se skrivate u spilji? – upita Goddard.

– Ne znam. Za nas je znao samo David Smart, a on sigurno nije ništa govorio.

– Znatiželjnih ljudi ima svugdje – ubaci Steve Fletcher. – Netko je namirisao gdje se nalazi bogat plijen.

Martyn Carne ga začudeno pogleda. Te riječi bile su čudne za čovjeka koji je jahao sedam dana da bi ispunio Smartovo naređenje. Ali nije komentirao. Iz iskustva je znao da je pametnije šutjeti dok ne bude siguran s kim ima posla.

– Koliko vas je? – upita da bi skrenuo razgovor na drugu stranu.

– Uskoro će stići još petorica – odgovori Goddard. – Dovezli smo i kola. Pričekat ćemo da stignu, a onda ćemo nas trojica otići da pogledamo sanduk.

Sjeli su na zemlju i zapalili cigarete. Tek što su bacili opuške, začuje se topot kopita. Steve Fletcher rasporedi svoje ljude da paze na ulaz u spilju i pode za Goddardom i Martynom Carneom.

Na ulazu je ležala gomila čahura i otpadaka od hrane. Carne i Knopfler nisu se mnogo trudili da im skrovište bude uredno. Nešto dalje ugledaše nekoliko rezervnih pušaka i alata.

Unutra je bilo zagušljivo. Carne je išao prvi.

– Tu je – reče uskoro.

Goddard uze svjetiljku i kleknu kraj sanduka. Bio je dug blizu metra. Preko njega je bilo zavareno nekoliko metalnih obruča. Uhvatio ga je za rub i snažno povukao, ali nije ga uspio pomaknuti ni za centimetar. Sanduk je bio nevjerojatno težak. Goddard pogleda dlan. Na njemu je bilo tragova zemlja.

Sve mu je bilo jasno. David Smart je lagao! Sanduk je bio pretežak. Njegova priča da su ga pokušali transportirati preko Planine mra-ka bila je laž. On je dugo bio zakopan u pećini. Ali zašto je sanduk bio zakopan, ako su u njemu bili samo uzorci ruda i minerala? Što je zapravo u njemu? — pitao se Goddard. Odluči da svoja razmišljanja zasad ne kaže nikome. Očito je bilo da su Carne i Knopfler nedavno iskopali sanduk, pa su čekali da im stigne pojačanje. Umjesto toga ugledali su Goddarda i Fletchera.

Ta činjenica otvarala je još jedno pitanje: može li se pouzdati da će Carne i Knopfler u slučaju potrebe stati uza nj?

Alan Goddard pogleda preko ramena. Oči Stevea Fletchera sijale su u mraku. Tajanstveni sanduk privlačio ga je poput magneta. Goddard mu pruži svjetiljku i odmaknu se nekoliko koraka. Razmišlja o e što da radi. Nalazio se između dviju krajnosti: s jedne strane bio je David Smart, koji ga je pokušao obmanuti, a s druge Steve Fletcher s prijedlogom da sami podijele plijen.

Na kraju je odlučio. Ipak će prenijeti sanduk do Greenberga i pustiti Davida Smarta da uživa u svojoj laži. — Fletcherovi momci će ga natovariti na kola — reče Martynu Carneu. — Krenut ćemo sutra ujutro. Večeras ćemo se odmoriti. Trebat će nam mnogo snage da se probijemo do Greenberga.

X

Kad su završili posao, već se smračilo. Sanduk su do kola morala nositi četvorica. Zatim su ga čvrsto vezali da se ne bi pomicao. Pošto su se uvjerali da je posao dobro obavljen, zapalili su vatru i posjedali oko nje. Poslije večere boca s viskijem počeo kružiti od ruke do ruke.

Steve Fletcher je sjedio pokraj Martyna Carnea. Prvih pola sata nije ništa govorio, samo ga je kri-

šom pogledavao. Zelio je razgovarati s njim, ali je čekao da alkohol počne djelovati.

Marty Carne izvuče cigaru iz džepa i osvrnu se oko sebe tražeći drvce. U ruci Stevea Fletchera odjednom se nađe šibica. Kresnuo je i čekao da mu Carne pride.

— Duguješ mi jedno objašnjenje, prijatelju — šapnu mu na uho. — Spasio sam ti život i red je da mi vratiš uslugu.

Martyn Carne zaškilji.

— Kakvo objašnjenje?

— U vezi sa sandukom.

Smartov revolveraš se ogleda. Svatko se zabavljao na svoj način i nije obraćao pažnju na njih.

— Sve smo se dogovorili — reče prigušenim glasom. — Ne razumijem što ti nije jasno.

Steve Fletcher se naceri.

— Ne znam najvažnije: što je unutra?

— Ne znam ni ja. Moj je posao bio da ga prenesem do Greenberga. Ovdje smo shvatili da to nećemo moći učiniti. Zavukli smo se u spilju i čekali da nam Smart pošalje pomoć.

— Ako je Alan Goddard nasjeo na tu priču, ja neću! Niste mogli nositi sanduk bez kola. On je ležao zakopan u pećini! Vi ste došli samo da ga izvučete odavde.

— Kako ti je to palo na um?

— Imam mozga, prijatelju. Gledam i razmišljam. Vidio sam lopate i blato na sanduku. Nitko me ne može prevariti. Vi ste ga iskopali jer znate što je u njemu. Ti si dobar momak pa ćeš i meni reći, zar ne? Nećeš dopustiti da zažalim što sam ti spasio život.

Martyn Carne bio je u nedoumici. Steve Fletcher je postojao sve neugodniji.

— Ne znam što je unutra! David Smart je naredio da ga izvadimo iz zemlje i prevezemo u Greenberg. Ostalo nije naša briga.

— Za mene je to veoma važno. Pazi, nas smo sedmorica, a vas dvojica. Možemo vas progutati ako ho-

ćemo. Niste nam potrebni! Što ćemo uraditi ovisi o vama. Zato bi bilo pametnije da govoriš. Reci mi što je u sanduku i bit ćeš miran sve do Greenberga.

Carne odmahnu glavom. Djelovao je iskreno, ali Steve Fletcher to nije zapažao. Izgubivši strpljenje, ščepa ga za ramena i počne tresti:

— Govori, gade! — zaurla.

Odjednom svi pogledaše prema njima. Goddard spusti bocu koju je upravo držao u rukama i naglo ustade. U nekoliko skokova nađe se pokraj njih. Prije negoli je Fletcher mogao išta učiniti, uhvati ga za ruke i snažno povuče.

Revolveraš se izvrne na leđa. Iz njegovih očiju sijevnu mržnja.

— Nisi to smio učiniti, ljepotane — promuca. — Skupo ćeš platiti ovu nepromišljenost!

Ni Alan Goddard više nije imao strpljenja. Povukao se nekoliko koraka od njega i pozvao ga:

— Dobro. Ustani. Pokaži kako ćeš me kazniti. Cijelo vrijeme samoprijetiš. Kako bi bilo da pokažeš zube?

Steve Fletcher skoči na noge.

— Izazvao si me! Možemo nastaviti naš razgovor od prije pet godina.

Neočekivano brzo poleti i glavom pogodi Goddarda u prsa. On posrne nekoliko koraka, ali ostade na nogama. Zastade raširenih nogu, očekujući novi napad. Nije htio žuriti. Želio je Steveu Fletcheru dati lekciju koju će pamtiti cijelog života. Revolveraš ponovo nasrne. Ne prestano je, zamahivao rukama, ciljajući protivnikovu bradu. Međutim, većina njegovih udaraca završavala je u zraku. To ga je polako zamaralo i zamasi su mu postajali sve sporiji.

Goddard je vješto blokirao udarce i čekao. Pustio je Fletchera da se ispuca, a onda krenuo u napad. Njegovi udarci nisu išli u prazno. Fletcherova glava letjela je s jedne na drugu stranu. Krv šiknu iz njegovih nosnica. Noge ga više nisu mogle držati.

— Je li ti dosta? — upita Goddard. — Želiš li još da me učiš pameti?

Revolverašev pogled bio je mutan. U mišićima nije bilo snage ni da se pomakne.

— Jednog dana ću te ubiti, pa makar ti morao ponovo pucati u leđa! — promrsi.

Alan Goddard ga prezirno odgurne. Tada opazi da se Fletcherovi revolveraši prijeteci skupljaju oko njega.

— Što je, momci? I vi biste htjeli dio kolača? Savjetujem vam da ništa ne pokušavate! — prosikta.

Na licima revolveraša pojavi se nedoumica, to više što su opazili kako je Carne prijeteci uperio pušku prema njima. Dlanovi su im bili blizu oružja, ali nisu pokazivali posebnu želju da ga izvuku iz korica. Bili su hrabri samo kad su bili sigurni.

— Sutra imamo naporan dan — nastavi Goddard, koji se osmjehnuo Carneu videći njegovu kretnju. — Najbolje ćete uraditi ako odmah podete na spavanje. Fletcheru ne treba pomoć. Neka malo na miru razmisli.

Uvjerivši se da te večeri više neće biti gužve, Goddard polako krene k svome ležaju. Usput je zastao kod Carnea i zamolio ga da mu dade malo vode. Ovaj mu spremno pruži čaturicu, a Goddard, okrenuvši leđa Fletcheru i njegovim ljudima prošapta:

— Hvala ti, Martyne. Na dobrom si putu. Čuvaj se Fletchera, opasan je i podmukao. Ti štiti mene, ja ću tebe.

Odmah zatim, i ne čekajući Carneov odgovor, produži. Carne mu namignu, ali se Keith Knopfler držao kao da ga se sve skupa ništa ne tiče i sjedio je šutke po strani.

XI

— Izaberi jednog čovjeka koji zna upravljati kolima — reče Goddard Steveu Fletcheru.

Revolveraš ništa ne odgovori. Goddard prasnu u smijeh.

– Lijepo si išarao lice. Izgledaš kao Komanč na ratnoj stazi. Ako sam i ja tako izgledao u Greenbergu, trebalo je da me upozoriš da se sakrijem od ljudi.

Vjerujem da smiješno izgledam, a to me čini nervoznim. Pazi da ne budeš predugo ispred mog revolve-ra. Mogao bih pucati – odbrusi Fletcher mrko ga gledajući.

– Kad si poslao svoje revolveraše da me propuste kroz šake, nisu tako govorio,

– Nisam navikao gubiti, pa makar protiv sebe imao i legendu zvanu Alan Goddard.

– Još ništa nisi izgubio. Ali nastaviš li tako, čeka te pravi poraz – opomenu ga Goddard i pode da još jednom razgleda kola i provjeri kako je svezan sanduk.

Fletcher ga nije razumio. Zamisljeno pogleda za njim. Nož u desnoj čizmi, po čemu je Goddard bio poznat, izazovno se njhio.

Bacio se u sedlo i odjahao među svoje ljude. Još nije bilo vrijeme da sve pošalje do vraga i da uzme zagonetni sanduk samo za sebe. Odbrao je jednog čovjeka i poslao ga na kola.

Na unakaženom licu opet je lebдио podrugljiv osmijeh. Steve Fletcher je kovao plan kako da završetak svega dočeka kao pobjednik.

Martyn Carne i Keith Knopfler već su bili u sedlima. Goddard pritjera svoga konja uz njihove i upita:

– Jeste li spremni? Niste ništa zaboravili u spilji?

– Možemo krenuti -- odgovori Carne.

Goddard odjaha na čelo kolone i podiže ruku uvis.

– Polazimo!

Kola zaškripaše. Kotači su cvilili, ostavljajući dubok trag iza sebe. Upregnuti konji vukli su bez velikog napora teret, ali prava iskušnja tek su predstojala.

Jahali su putem na kojem su jučer otkrili tragove napadača. Išli su veoma sporo. Kola nisu mogla proći kuda i jahači. Često su morali skretati s uobičajenog puta, tražeći prolaz. Većinu njih je to cik cak putovanje nerviralo. Planina mraka već im je postala dosadna. Poželjeli su salune i djevojke.

Alan Goddard je jahao na čelu kako ne bi mogao slušati psovke i proklinjanja. Znao je da njihov gazda misli na druge stvari i to mu je stvaralo najveće teškoće. U svakom trenutku morao je biti spreman na iznenađenja Stevea Fletchera, a istodobno pronalaziti pravi put.

Već za pola dana navikli su na takav način putovanja, koji nikoga, osim konja koji su vukli kola, nije zamarao. Iza njih je ostalo petnaestak kilometara puta, što je značilo da im tek predstoje prave teškoće. Još nisu bili naišli na najgušću i najstrmiju šumu. Ali cviljenje kotača toliko ih je zaglušilo da nisu osjećali nikakve teškoće.

Steve Fletcher nije drijemao u sedlu. Znao je da ima najviše šest dana da nešto učini. Alan Goddard mu je bio sumnjiv. Hoće li na kraju puta pristati da ucijene Davida Smarta ili će pokušati da ga izigra? Poznavao ga je kao tvrdoglava momka i to ga je činilo nesigurnim. Ako pusti da sve teče svojim tokom do Greenberga, lako bi se moglo dogoditi da ostane kratkih rukava. Ali, bojao se napasti Goddarda. Znao je da je brz poput kobre i može se dogoditi da ubije i njega osobno, a da i ne govori o njegovim ljudima. Put pred njima bio je težak, svaki je čovjek bio potreban, pogotovu Goddard, koji je umio sve vrlo dobro predvidjeti i organizirati. Uz to, nije bio siguran neće li dvojica Smartovih ljudi priskočiti Goddardu u pomoć, a to bi moglo biti kobno. Ne, radije će čekati da se primaknu Greenbergu, a onda će u jednom trenu njih petorica napasti Goddarda, Carnea i Knopflera. Tada će napokon vidjeti jesu li zaista

u sanduku samo uzorci ruda i minerala ili je – što je on osobno bio skloniji vjerovati – ta okovana škrinja puna zlata.

Steve Fletcher osjeti kako mu živci počinju treperiti. Morao je nešto poduzeti. Bjesnio je pri pomisli da bi mogao ispasti budala. Morao je prije raščistiti što je zaista u sanduku. O tome će ovisiti mnogo toga...

Zategnuo je uzde i pričekao da ga susretne Martyn Carne. Zatim gurnu njegova konja u stranu kako bi ga izdvojio iz skupine.

– Sinoć si imao sreće – reče začuđenom čovjeku. – Spasio te Goddard. Čini mi se da si umislio da ti se ništa ne može dogoditi dok je on na tvojoj strani.

Martyn Carne se trudio da ostane miran.

– O čemu govoriš, čovječe? Ništa ja nisam umislio. Jedino želim da se što prije izvučem iz ove proklete šume.

– I poneseš sanduk sa sobom.

– Da bih ga predao Davidu Smartu – dopuni Martyn Carne.

Revolveraš se naceri.

– Ti si prokleta glup čovjek, Martyne! Mjesec dana se petljaš po Planini mraka s milijunima pokraj sebe da bi zaradio stotinjak dolara. Zar nijednom nisi pomislio da bi, umjesto u Greenberg, mogao skrenuti u neki drugi grad.

– David Smart nije tako naivan. On bi me pronašao bilo kamo da odem.

– S mnogo novca mogao bi pronaći zaštitu.

Carne zaustavi konja.

– Na što ciljaš?

– Bit ću otvoren, prijatelju. Ne namjeravam predati ovaj sanduk Davidu Smartu, osim za velik novac. Sve ovisi o tome što je unutra. Ako je u pitanju zlato, onda ga Smart više nikad neće vidjeti, a ako je nešto drugo, do čega mu je mnogo stalo, morat će debelo platiti. Jednostavno, zar ne?

– Da, ali dvije stvari ti smetaju.

Prvo, ne znaš što je unutra, a drugo, alan Goddard ti neće dopustiti da to ostvariš.

– Postoji rješenje.

– Kakvo?

– Da se ti i ja udružimo. Ti ćeš reći što je u sanduku, a ja ću ukloniti Goddarda. Plijen dijelimo na jednake dijelove. Poslije se ne moraš plašiti Davida Smarta jer ćeš imati zaštitu mojih ljudi.

Ni Martyn Carne nije bio nevinašce. Prijedlog Stevea Fletchera zvučao je primamljivo. Zbog toga nije žurio s odgovorom. Šutke je jahao nekoliko minuta. Glava mu je bila puna planova. Ali poznavao je svoga gazdu bolje od Fletchera.

– Ne pristajem – reče neodlučno. – Rizik je prevelik. Pet revolveraša za Davida Smarta ne znači više od prašine na njegovim čizmama.

– Tko je rekao da imam samo petoricu? Uostalom, kad se obogatimo, možemo ih unajmiti i stotinu.

– Svejedno, ne želim riskirati.

– U redu – zapjeni se Steve Fletcher. – Dakle, ti znaš što je u sanduku. Govori!

– Bolje da ne znaš.

Fletcher izvuče revolver.

– Na tvom mjestu bih malo razmislio. Budi siguran da ću povući okidač ako ne otvoriš ta svoja smrdljiva usta.

Carne ga munjevito pogodi čizmom u ruku. Revolver poleti nekoliko metara i pade u grmlje.

– Ohladi se dok je još vrijeme. Nisi jedini koji zna rukovati oružjem – reče i podbode konja.

Steve Fletcher ščepa kundak puške, ali ga škljocanje iza leđa zaustavi u pola pokreta. On pogleda preko ramena. Iza njega je jahao Keith Knopfler s revolverom u ruci.

Fletcher bijesno opsova i skrenu u grmlje da potraži revolver.

Atmosfera u družini postala je vrlo napeta, svaki čas moglo se očekivati da počne međusobni obračun. Sve je zapravo ovisilo o Fletcheru i njegovim živcima...

XII

Alan Goddard jahao je stotinjak metara ispred kolone. Bilo mu je mučno slušati škripu kola. Išao je naprijed istražujući teren.

Približavali su se nekom usjeku. Teren oko njega bio je toliko strm da se kola njime nisu mogla probiti. Preostala im je samo uska staza, iznad koje su se dizale čiste padine.

Imao je čudan predosjećaj. Stajao je oko dvjesta metara od usjeka, ali nije vidio ništa što ne bi bilo u redu. Međutim, u zraku je osjećao opasnost.

Morao je učinit nešto prije nego što kolona naiđe. Sjahao je i privezao konja za najbliže drvo. Krenuo je prema usjeku u širokom luku. Namjeravao se popeti navrh obronka, ali s njegove stražnje strane.

Pazio je na svaki korak. Nijedan suvišan šum nije ga smio odati ako tamo ima nekih neznanaca. Prebacivao se od drveta do drveta i približavao se cilju.

Odjednom zapazi odsjaj metala puške. Munjevito se baci na zemlju. Tamo se netko skrivao! Pričekao je desetak sekundi i ponovo krenuo.

Prepuzao je nekoliko metara i stao. Više nije bilo potrebno da ide dalje. Jasno je vidio deseticu ljudi skrivenih iza grmlja na vrhu obronka. Pretpostavio je da ih je toliko i s druge strane. Prepoznao ih je. Bili su to drvosječe u čijem su selu prenoćili.

Brzo je krenuo natrag. Sam nije mogao ništa učiniti. Stigavši do konja, bacio se u sedlo i pojurio prema koloni.

Čim ih je ugledao, dade znak da stanu. Pritjerao je svoga konja uz Fletcherovog.

— Budalo! Tamo u usjeku čeka nas dvadesetak drvosječa s punim puškama. Rekao sam ti da paziš što radiš u njihovom selu. Da nisi izigravao gazdu, ne bi postavili zasjedu da nam se osvete.

— Možda ih možemo zaobići — progovori Steve Fletcher izbjegavajući njegov pogled. — Mislio sam da ti bijednici nemaju oružje.

— Samo glupan može pomisliti da netko živi u Planini mraka bez oružja. Prava je sreća što nas nisu poubijali još dok smo bili u selu. Vjerojatno su pustili da prvo prođemo Smartov sanduk. Sad ih ne možemo zaobići. Jedini put vodi kroz usjek.

Svi su šutjeli. Shvatili su da se nalaze u teškoj situaciji. Naoružani drvosječe nisu obećavali ugodno poslijepodne.

— Podijelit ćemo se u dvije skupine — reče Goddard glasom koji nije trpio prigovora. — Steve, ti ćeš s četvoricom svojih ljudi krenuti lijevo. Odredi jednog koji će se pridružiti Carneu, Knopfleru i meni.

Dok su ostali provjeravali svoje oružje, Steve Fletcher pride Johnu Williamsu, revolverašu u koga je imao najviše povjerenja, i nešto mu šapnu. Ovaj se osmijehnu i kimnu.

Goddardu to nije promaklo. Nije znao što je Fletcher rekao momku, ali je pretpostavljao da je u pitanju neka podlost. — Dovraga — pomisli — osim na drvosječe, morat ću i na njega obratiti pažnju.

— Prići ćeš im s leđa i čekati moj znak — reče kao da ništa nije opazio. — Pazi, ne smiješ pucati prije nego što čuješ moj revolver. Moramo ih napasti iznenada i svi odjedanput. Možda će se uplašiti i pobjeći...

— Kad je dvadeset nitkova u pitanju, ne moraš me upozoravati da pazim što radim.

Steve Fletcher i John Williams razmijeniše još jedan zagonetan pogled, a onda se skupine razdvojiše. Goddard je išao naprijed. Revolveraši su ga šutke pratili. Išli su prema usjeku i stotinjak metara prije njega skrenuše s puta. Konji im više nisu bili potrebni. Sjahali su i privezali ih u nekom gustišu.

Goddard pozva svoje ljude na posljednje savjetovanje.

— Odsad pazite na svaki korak — upozori ih. — Zasjeđda nije daleko. Slučajno slomljena grančica ili škljocanje revolvera može sve upropastiti. Ne zaboravite da njih ima dvostruko više. Naša jedina prilika je iznenađenje.

Oni kimnuše.

— U redu — reče Goddard. — Pođdite za mnom. Kad vam dam znak, rasporedite se lijevo i desno od mene.

S koltom u ruci Goddard se držao puta kojim je išao prije nego što je otkrio zasjede. Svaki pedalj zemlje urezao mu se u pamćenje. Nije se bojao da će pogriješiti. Nadao se da netko iza njega neće biti neoprezan.

Primakoše se na pedeset metara od zasjede. Goddard podiže ruku i pokaza ugovoreni znak. Keith Knopfler otrča lijevo od njega, a Martyn Carne i John Williams na drugu stranu. Uskoro ih izgubi iz vida.

Još nekoliko minuta i početi će okršaj. Nije bio oduševljen pucnjavom, još manje ubijanjem izazvanih drvosjeća, a bilo mu je mučno što mora biti saveznik Fletchera i njegovih bandita. Taj opaki čovjek nikad neće prestati praviti neprilike — pomisli. — Pa i ono maloprijašnje došaptavanje s Williamsom! Tko zna nije li mu dao zadatak da u pogodnom trenutku pobije i njega, i Carnea, i Knopflera?

Grozničavo je razmišljao što da poduzme. Sve bi bilo lakše, pomisli, kad bi se smanjio broj Fletcherovih revolveraša. Da njih gurne u bitku, a on da samo statira? Osmjehnu se...

Pričekao je dok nije bio uvjeren da su svi zauzeli svoja mjesta. Opazio je kako se jedan drvosjeća otkrio. Nanišanio je namjerno pokraj njega u neko drvo i opalio. Čovjek iznenađeno odskoči i odmah uzvratiti vatrom prema Goddardu, ali je ovaj već bio zamakao pet-šest metara u stranu i čekao razvoj događaja. U to planuše hici s mjesta gdje

su Fletcher i njegovi ljudi bili zauzeli poziciju. U usjeku nastade pakao. Kroz praskove hitaca čuli su se svaki čas krici pogodenih ljudi.

Drvosječama nije trebalo mnogo da se snađu. Istina, nekoliko ih je bilo ranjeno ili ubijeno, ali kako ih je većina bila iskusna u borbi, to su vrlo uspješno odolijevali bjesomućnim napadima.

Goddard se pritajio u svom zaklonu. Meci su mu u sve gušćim rojevima zujali kraj glave. Njegovo skrovište više nije bilo sigurno i morao ga je što prije napustiti. Počekao je da se pucnjava malo smiri i naglo iskočio. Bacio se na zemlju i počeo kotrljati prema nekom debelom stablu. Meci su oko njega podizali mahovinu u zrak.

Uspio je stići do debela neozlijeđen. Oprezno se uspravi i proviri. Meci počese otkidati koru s drveta.

— Dovraga! — opsova.

Ni ovdje mu nisu dali ni da proviri.

Ponovo je potrčao i bacio se na zemlju. Ovaj put je nadmudrio drvosjeće. Sad se nalazio u boljem zaklonu. Mogao je pucati ne riskirajući previše. S njegove lijeve strane Keith Knopfler je pucao bez prekidat. Momak je očito odlučio nadoknaditi vrijeme izgubljeno u pećini. Bijes, koji se skupljao danima, izbijao je iz njega.

Međutim, na desnoj strani bilo je mirno. Goddard osjeti strah. Njegov i Knopflerov revolver bili bi slaba obrana ako drvosjeće krenu u napad. Bez odgađanja je morao utvrditi što je s Carneom i Williamsom.

Otpuzao je do njihova skrovišta i zastao kao ukopan. John Williams je držao Martyna Carnea za košulju, naslonivši mu revolver pod bradu. S te udaljenosti nije čuo o čemu govore, ali se vidjelo da ne razgovaraju prijateljski. U njemu proključa krv.

— Prekini s glupostima, John! — viknu uzevši ga na nišan. — Da

imaš imalo mozga, pucao bi na drvosječe a ne na Martyna.

Fletcherov revolveraš se polako okrenu. Podlo je kimao glavom. U očima mu se vidio odsjaj smrti.

– Uvijek se pojavljuješ kad nisi potreban – procijedi kroz zube. – Bili smo budale što te nismo uklonili čim smo se dočepali kovčega.

– Nije vrijeme za pričanje.

John Williams nije ni namjeravao razgovarati. Neočekivano se baci u stranu i povuče obarač. Istovremeno se začu još jedan pucanj. Goddard je opet bio brži.

– Što je želio? – upita Martyna Carne, koji je već zauzeo svoj prijašnji položaj.

– Htio je da mu kažem što je u kovčegu – odgovori revolveraš ne skrećući pogled. – Rekao je da će me ubiti ako ne kažem, a da nitko neće posumnjati na njega. Stigao si u pravi trenutak. Nije mi bilo ni na kraj pameti da popustim.

– Pustio bi da te ubije?

– Ne znam što bih uradio, ali mu ne bih rekao.

Goddard ga upitno pogleda, pa dometnu:

– Meni je Smart rekao da su unutra uzorci ruda i minerala. To sam rekao i Fletcheru, ali su si oni zabili u glavu da je to zlato i pomamili su se do te mjere da su spremni ubijati.

Carne se slabo nasmiješi:

– A što ako je unutra zaista zlato?

– Nije me briga. Ja sam Smartu dao riječ da ću mu kovčeg dopremiti nedernut. Njegov je, a ja ću dobiti svoju plaću za to.

– Mislim da je gazda imao mnogo sreće kad je tebe angažirao za taj posao...

– Da, ali ni jednog trena ne smijemo gubiti iz vida Fletchera. On je naš pravi neprijatelj, a ne ovi jadnici koji su nas dočekali...

Carne kimnu glavom odobravajući.

Paljba se prorijedi. Očito je bilo da su i drvosječe, ali i Fletcherova

skupina, imali gubitaka.

– Čini mi se da se drvosječe povlače. Sigurno su im gubici teški, pa su izgubili volju za osvetom.

– I meni se tako čini – odgovori Carne. – Eno ih, kreću se duž ruba usjeka. Još malo pa će biti izvan domašaja naših revolvera. Da im presiječemo odstupnicu?

– Pusti ih neka bježe. Pucat ćemo im samo iznad glave da ih uplašimo. Ne zaboravi, naš je pravi neprijatelj Fletcher!

Počekali su još desetak minuta. Ubrzo im se pridružio i Keith Knopfler. Ispalili su još nekoliko metaka kao pozdrav pobijedenim protivnicima.

S druge strane usjeka još se čula pucnjava, ali to ih nije zanimalo. Znali su da Steve Fletcher i njegovi revolveraši neće spriječiti oružje u korice sve dok ne budu sigurni da više nema nikoga tko im može nauditi.

Vratili su se konjima, uzjahali i otišli do mjesta gdje su ostavili kola. Posjedali su oko njih pripalili cigaretu.

Topot kopita privuče njihovu pažnju. Svi pogledaše u smjeru odakle su čuli jahače. Ugledaše ih manje nego što su očekivali. Iza Stevea Fletchera bila su samo dvojica njegovih ljudi!

Revolveraš žestokim trzajem zaustavi svoga konja i namrgodeno ih odmjeri.

– Što je s Johnom Williamsom?

Goddard i Martyn Carne razmijenise povjerljiv pogled.

– Nije imao sreće – odgovori Carne.

Pogledi im se sretoše. Na licu Stevea Fletchera vidjela se nevjerica, ali nije mogao provjeriti Carneove riječi.

– Do vraga – promrmlja. – Danas sam ostao bez trojice momaka.

– Račun je stigao na pravu adresu – ubaci Goddard.

Steve Fletcher proguta slinu. Možda si i ti nekome dužan, ljepo-

tane, pomisli. Račun će uskoro stići i na tvoju adresu.

XIII

Goddard namjesti opasač i baci se u sedlo.

— Krećemo! Steve. Kao obično, tvoj čovjek vozi kola.

Revolveraš se pobuni.

— Do vraga, imam samo dvojicu.

— Još vas ima dosta — reče Goddard i pobode konja.

To je bio najteži dan. Pretrpjeli su mnogo. Probili su se kroz šumu i stigli do usjeka. Nijedan od njih nije izdržao da ne pogleda prema vrhu. Da Goddard na vrijeme nije osjetio opasnost, već bi svi bili mrtvi jer drvosječe su odabrale najpogodnije mjesto za zasjedu.

Steve Fletcher pogleda ispod oka jahača ispred sebe. Prokleta opasan momak, pomisli. Kao da ima pet pari očiju. Da li je Alan Goddard zbog toga postao legenda?

Svakakve misli su mu se vrzmale glavom. Znao je samo jedno: bez obzira na to koliko Alan Goddard bio opasan, morao je nešto učiniti prije nego što uđu u Greenberg. Prokleti Martyn Carne! Jedna njegova riječ bila je dovoljna da riješi sve nedoumice.

Nekoliko kilometara od usjeka teren se naglo uzdigao. Bili su preumorni da bi se penjali. Zapalili su vatru i prostrli gunjeve. Poslije krepke večere otvorili su dvije boce viskija. Alkohol im je vratio dobro raspoloženje. Razgovarali su kao da nije bilo napetosti među njima. Zaboravili su trojicu Fletcherovih revolveraša koji nikad neće napustiti Planninu mraka.

Ujutro su svi bili neispavani i dobro raspoloženi. Za nekoliko minuta spakirali su stvari i krenuli. Na jednoj od strmina kola skliznuše nekoliko metara i stražnjim lijevim kotačem udariše u neko deblo. Kola su ostala čitava, ali se kotač počeo njihati. Nisu imali nikakvog alata kojim bi ga popravili.

— Ne preostaje nam ništa drugo

nego da pokušamo poći s takvim kotačem — reče Goddard poslije temeljnog pregleda kola. — Sad bi nam drvosječe dobro došle.

— Umjesto što smo ih polovicu poubijali, trebalo je da povedemo dvojicu sa sobom — naceri se Steve Fletcher.

Kola se se dobro držala, ali ipak su ljudi sa strahom pogledavali kotač jer trebali su prijeći još dosta puta.

Sljedeća dva dana to se nije dogodilo. Najmračniji dijelovi Planine mraka ostali su iza njih. Već su osjećali da dolaze u civilizaciju. Jedini koji se tome nije radovao bio je Steve Fletcher. Dragocjeno vrijeme je prolazilo, a prava prilika još mu se nije pružila.

Goddard ponovo odjaha stotinjak metara ispred njih. Zaustavio je konja na proplanku odakle se strmina suštala prema riječici. Voda je bila nešto dublja i brža nego kad su prvi put prelazili preko nje. Ipak je uspio pronaći kamenje kojim je obilježio gaz.

Sa strahom je gledao niza strminu. Pitao se hoće li uspjeti spustiti kola s oštećenim kotačem. I neopterećenim konjima bilo bi teško da se predaju.

Škripa kola prenu ga iz razmišljanja. Kimajući glavama ljudi pogledaše prema vodi. Na licima im se vidjela nevjerica. Svi su čekali da Goddard predloži rješenje.

— Priroda nam je najtežu prepreku postavila pri kraju puta — progovori Alan Goddard. — Ali mi ćemo je svladati. To smo zaslužili, zar ne?

— Lijepo pričaš, ali nemamo koristi od toga — javi se Martyn Carne. — Riječi ne mogu spustiti kola do riječice.

Steve Fletcher se nakašlja.

— Pogotovo ih ne mogu izvući na drugu stranu. Predlažem da otvorimo sanduk i podijelimo plijen. Poslije neka se svatko snalazi sam.

— I što ćeš onda uraditi sa svojim dijelom bezvrijednoga kamenja?

Baciti ga u rijeku? – zapita Goddard.

– Naravno da sam se samo šalio, ljudi – dodade Fletcher, srdit što ga je Goddard opet »zalijepio«.

Martyn Carne ga prijekorno pogleda.

– Drugi put izaberi bolje vrijeme za šalu.

Goddard je razmišljao, lupkajući nožem po desnom dlanu. Rješenje mora postojati.

– Znam kako ćemo to učiniti. Upregnut ćemo sve konje i polako puštati. Ako se jedan poklizne, ostali će izdržati teret – reče nakon nekoliko trenutaka.

Bez oklijevanja svi sjahaše. Povezli su užad, a zatim ga omotali oko nekoliko izbočenih greda na kolima. Upregnuli su osam konja. Polako su počeli gurati kola prema rubu rijeke. Martyn Carne je za to vrijeme držao uzde, pokušavajući smiriti preplašene životinje.

Posljednji kotači prijeđoše preko ruba. Užad se naglo zategne. Grede na kolima zaškripaše. Konji izdržaše teret. Carne ih polako počeo pomicati naprijed.

Ubrzo su cijela kola bila na strmini. Užad je bila potpuno zategnuta. Oštećeni kotač počeo popuštati. Kola se naglo zaniješe na lijevu stranu. Uže koje je držao tu stranu puče.

Pod teretom puče još nekoliko užeta u djeliću sekunde. Kola poletješe niz strminu. Na obali se zakačiše za kamenje, kojim je Goddard obilježio gaz, i izvrnuše se u vodu. Sanduk poletje kroz zrak i padne na drugu obalu. Pri padu popustiše metalni обруči i jedna stranica sanduka razleti se u komade.

Svi su zapanjeno gledali što se dogodilo. Nitko se nije micao.

Kad je shvatio što se dogodilo, oči Stevea Fletchera zasjaše.

– Hej, sanduk je otvoren! – viknu.

Svi potrčaše prema rijeci. Posrtali su, ali ih je neka čudna volja držala na nogama.

Goddard je bio na začelju. I njega je zanimalo što je u sanduku, ali morao je biti oprezan. Predosjetio je da je to trenutak odluke.

Fletcher prvi prijeđe rijeku. Kratko je pogledao sanduk i munjevito se okrenuo. U ruci mu je bio kolt. Drhtao je od uzbuđenja.

– Unutra je zlato, mnogo zlata! Neka mi nitko ne prilazi! Pucat ću u svakoga tko to pokuša.

– Zlato pripada Davidu Smartu – reče Martyn Carne. – Nemaš nikakvo pravo na njega.

– Dovraga s pravom! Zlato pripada meni. Jahao sam dva tjedna kroz Planinu mraka da bih doživio ovaj trenutak. Nitko me neće spriječiti!

Goddard pođe prema njemu.

– Nismo se tako dogovorili, Steve.

– Ne prilazi, Goddarde! Moji te ljudi drže na nišanu. Ionako dugo čekam priliku da te pošaljem do vraga.

Odjednom je sve stalo. Šestorica ljudi su stajali u paklenom krugu. Nedostajala je samo mala iskra da sve prasne.

Keith Knopfler je odlučio da prvi pokuša. Zgrabio je kolt i zapucao. Nastao je pakao! Meci su letjeli na sve strane.

Goddard nije skidao pogleda sa Stevea Fletchera. U trenutku kad je revolveraš htio pucati u njega, on mu preciznim hicem izbi je kolt iz ruke.

Pucnjava se stišala brže nego što je počela. Trojica su preživjela: Martyn Carne, Steve Fletcher i Alan Goddard.

Smartov revolveraš tresući se od bijesa podiže revolver prema Fletcheru. Goddardov čelični glas propirao kroz zrak:

– Ne čini to, Martyne! Vidiš da je ranjen. Potreban nam je živ. Bez njega ne možemo izvući kola na drugu stranu.

Martyn Carne opazi da je Goddardov revolver uperenu njegova prsa. Razum je bio jači od osjećaja.

– U redu – procijedi. – Da nisi ti u pitanju, ne bih oklijevao. On je odgovoran za Knopflerovu smrt. Momak je bio dobar i nije to zaslužio.

– Fletcher je velika budala. Izgubio je pet ljudi zbog svoje gluposti. Htio je previše.

Fletcher se naceri.

– Ne zaboravi da sam još živ, Goddard. Tek za dva dana bit ćemo u Greenbergu. Ja se nikad ne predajem.

– Oprostio sam ti ono od prije pet godina, a i maloprije. S tim je gotovo! Ali pokušaš li se približiti zlatu, s tobom je gotovo!

Ovaj put Steve Fletcher ništa ne reče. Na njegovu licu nije se moglo ništa zapaziti. Izgledao je kao da ga ništa ne zanima. Nije se bunio ni kad ga je Martyn Carne razoružao.

Samo je gurnuo ruke u džepove i mirno čekao dalje upute.

Ali Goddard je znao da se ne smije zavaravati. Steve Fletcher je bio miran jer u tom trenutku nije imao izbora. Međutim, otkako je krenuo u Planinu mraka, izgubio je više nego što je mogao podnijeti i do posljednjeg trenutka neće prestati misliti na osvetu.

Izvukli su kola iz vode i potražili četvrti kotač. Našli su ga stotinjak metara dalje. Krajnjim naporom uspjeli su ga nataknuti na osovinu. Zatim su zatvorili sanduk i ponovo ga privezali za kola. Upregli su sve konje i potjerali ih uza strminu.

Životinje su se propinjale, mučeći se s teretom, ali nisu popuštale. Goddard i Martyn Carne koračali su kraj kola, pazeći da se opet ne dogodi nešto nepredviđeno. Sad je četvrti kotač bio jače pričvršćen.

Lice Martyna Carnea zasja od radosti kad su stigli do vrha.

– Uspjeli smo! – viknu i baci šešir u zrak.

Alan Goddard je bio još zadovoljniji. Uz osmijeh je raspregnuo svoj konja i skinuo sedlo. Razmišljao je dok je zakopčavao remenje kako

će za dva dana biti u Greenbergu. Deset tisuća dolara bit će dovoljno da nekoliko mjeseci jaše naokolo ne gubeći vrijeme na ovakve poslove.

Škripanje kola se nastavilo, ali taj zvuk im se više nije činio neugodnim. Polako su se približavali civilizaciji.

Steveu Fletcheru priredili su najveće poniženje u životu – oduzeli su mu konja i natjerali ga da upravlja kolima.

XIV

Prošao je još jedan dan. Planina mraka ostala je iza njih. Predvečer su se ulogorili na ravnici prema Greenbergu. Cilj je bio udaljen samo desetak kilometara.

Šutke su večerali, popili po nekoliko gutljaja viskija uz vatru i legli. Goddard je odlučio da cijelu noć ostane budan. Ponovo ga je obuzeo neki čudan predosjećaj. Bojao se da će se dogoditi nešto što će na kraju sve upropastiti.

Najveća prijetnja bio je Steve Fletcher. Revolveraš je imao samo još tu noć da se pokuša osloboditi.

Goddard ugasi vatru, pripali cigaretu i sjede pokraj jednoga kamena. Umotao se u gunj jer mu je bilo sve hladnije. Plamen cigarete osvjetljavao mu je lice.

Bio je okrenut prema mjestu na kojem je Fletcher ležao. Pretpostavljao je da je budan i da razmišlja o još gorim stvarima nego on.

Jedino je Martyn Carne bio miran. Čulo se njegovo ujednačeno dišanje.

Steve Fletcher podiže glavu.

– Goddard! – pozva.

– Da?

– Naš plan još vrijedi?

– Mirno spavaj. Više ništa ne možeš izgubiti.

– Slušaj, htio sam da obojica izvučemo korist.

– Zaveži! Pokušao si sve i sad igravaš čovjeka dobra srca. Da si na mom mjestu, odavno bi me ubio.

Ja to neću učiniti, osim ako budeš pretjerano dosadan. Predat ću te šerifu Greenberga, pa pokušaj njega obmanuti.

Revolveraš ušuti. Odmah je znao da od toga neće biti ništa, ali je pokušao. Mozak mu je i dalje munjevito radio.

Goddarda počeo svladavati san. Umor je bio jači od njega.

Prenu se na nepoznat zvuk. Zgrabi kolt i pogleda prema Fletcherovu ležaju. Revolveraš je bio tamo.

Goddard se zbunjeno osvrnuo oko sebe. Ništa nije vidio, jer je bio potpun mrak. Ali nešto je opet čuo. Prisloni uho na tlo. Do vraga. Čuo je topot kopita.

Polako se uspravio. Uzeo je pušku i nastavio osluškivati. Jahači će se pojaviti svakog trenutka.

Iznenada ugleda njihove siluete. Bilo ih je dvadesetak. Za trenutak mu zastade dah. Toliko jahača nije slučajno nabasalo na njih.

Probudio je Martyna Carnea. Steve Fletcher je već bio na nogama i Goddard mu dobaci revolver.

— Brani se! — viknu i potrča prema konjima. Nije mu bilo ni na kraj pameti da izigrava metu.

Uplašeni konji počeoše njištati. Goddard uzjaha prvoga kojeg je šćepao i potjera ga u galop. U istom trenutku začu se paljba.

Nije se osvrtao. Najvažnije je bilo da što prije odmakne. Da je ostao u logoru, nepoznati jahači bi ga pregazili.

Pucnjava je kratko trajala. Jahači su samo protutnjali kroz logor. Desetorica krenuše u potjeru. Goddard nije bio navikao da jaše bez sedla. Grčevito se držao za konjsku grivu.

Pred njim se ukaza prvo drveće Planine mraka. On odahnu. Šuma je značila sigurnost. Topot kopita iza njegovih leđa postajao je sve glasniji. Banditi su nasumce pucali.

Goddard uleti među drveće. Usporio je. Poslije stotinjak metara skrenu ulijevo. Podigao je pušku i čekao.

Revolveraši nisu bili naviknuti na borbu na otvorenom. Iz mraka se prolomiše dva pucnja i dvojica ispadoše iz sedla. Razbojnici jurnuše u smjeru odakle su se čuli pucnjevi. Poslije dvjesto metara shvatiše da su pogriješili. S njihove desne strane ponovo odjeknuše dva pucnja i još dvojica padoše na zemlju.

Među napadačima nastade zbrka. Neki od njih krenuše desno, ali ih zaustaviše meci s druge strane. Planina mraka je nemilosrdno gutala jednog po jednog. Preostali shvatiše da im ostaje samo jedan izlaz. Brzo okrenuše konje i bezglavo jurnuše natrag.

Stotinjak metara dalje Goddard je mirno punio pušku. Njegov manevr je uspio. Otresao je potjeru s vrata. Nije znao tko je poslao divlju hordu na njega, ali je pretpostavljao. Toliko revolveraša mogao je imati samo izuzetno bogat čovjek.

Sačekao je jutro i krenuo natrag. Logor je bio opustošen. Nije ostalo ništa osim dvaju sedla na zemlji i jednoga tijela. Alan Goddard sjaha i izvrnu ga na leđa. Za Stevea Fletchera više nije bilo spasa. Naravno, nestao je i sanduk sa zlatom.

On osedla konja i uzjaha. David Smart je pogriješio što ga je pokušao ubiti zbog devet tisuća dolara i nekih objašnjenja koja mu je duguovao.

XV

U Buckeru je bilo mirno. Nije se događalo ništa zanimljivo. Bila je večer, vrijeme kad mnogi kauboji dolaze u grad tražeći zabavu. Goddard je spustio obod šešira i pognutu glavu jahao najširom ulicom. Neprimjetno je motrio što se događa na pločnicima. Nije opazio nikoga poznatog.

Prošao je pored zgrade u kojoj se nalazila kancelarija Davida Smarta, ali u njoj nije bilo svjetla.

Zaustavio je konja pred salunom Eddyja Agarrata. Trudeći se da bude što manje upadljiv, uđe unutra. Probio se kroz gužvu do šanka. Ed-

dy Afarrat ga nije odmah opazio.

– Je li vam potreban izbacivač, gospodine? – upita Goddard promijenivši glas.

– God... – trže se Agarrat.

– Tiše. Nitko ne smije znati da sam ovdje. Treba da razgovaram s tobom. Imaš li neku mirnu prostoriju?

– Naravno. Ona vrata. Skloni se tamo. Doći ću za nekoliko minuta. Bolje je da nas ne vide zajedno.

Goddardu se oduvijek sviđalo što Eddy Agarrat brzo shvaća. Namignu mu i pode prema vratima što mu ih je pokazao.

U sobi je bio samo veliki kartaški stol i desetak stolica. Goddard se nervozno vrtio. Otkako je stigao u Bucker, svaki trenutak bio mu je dragocjen.

Eddy Agarrat stiže za pet minuta. Nosio je sendvič i veliku čašu piva.

– Izgledaš iscijedeno kao da danima nisi ništa jeo – reče. – Možda će te ovo vratiti u život.

– Blizu si istine. Od sinoć nisam imao vremena za jelo.

– Što se dogodilo? Mislio sam da ćeš se vratiti s vrećom novca. David Smart je velikodušan čovjek.

Alan Goddard strpa pola sendviča u usta.

– I prepreden – reče, gušeći se.

Eddy Afarrat se osvrnu prema vratima.

– Samo govori. Nemam mnogo vremena. Ljudi čekaju na mene.

– David Smart mi je rekao da su njegovi ljudi pokušali prenijeti nekakav kovčeg tobože s uzorcima ruda i minerala preko Planine mraka, ali da su zaglavili u njenom najneprohodnijem dijelu. Budući da ja dobro poznajem taj kraj, tražio je od mene da ih dovedem do Greenberga za deset tisuća dolara.

– Lijepa svota.

– Ali i opasan posao. Čim sam pronašao njegove ljude, shvatio sam da mi je lagao. Kovčeg je iskopan u nekoj spilji na Planini mraka. U njemu je bilo zlato. Imao sam velikih teškoća dok sam ga donio

do Greenberga. Poginulo je mnogo ljudi, jer su mnogi prije mene namerisali zlato.

– I gdje je sad taj sanduk?

– Pazi, kovčeg sigurno ne pripada Davidu Smartu. Preko nekog je saznao za njega. Ja sam ga dopremio do Greenberga. On se uplašio da ću shvatiti više nego što je potrebno i poslao je odred ubojica da mu srede i odnesu zlato.

– David Smart te je pokušao ubiti? – upita Eddy Agarrat ne vjerujući.

Otpočetka je računao s tim. Radi lo se o škakljivoj stvari. Kovčeg s ukradenim zlatom sad se vjerojatno nalazi na njegovu računu. Svi koji nešto znaju o njemu moraju umrijeti. Mrtva usta ne govore, zar ne? Za takvu stvarčicu vrijedi žrtvovati tisuću dolara, koliko mi je dao dok me nagovarao da prihvatim posao.

Vlasnik saluna začudeno se uhvatio za glavu.

– Do vraga, nisam znao da se David Smart bavio takvim poslovima. Mislio sam da je bezobziran, ali pošten čovjek. I što ćeš sada uraditi?

– Skrivat ću se u tvom stanu dok se prašina ne slegne. Kad David Smart pomisli da sam nestao, onda ću pokušati razgovarati s njim.

– U Buckeru ima mnogo Smartovih ljudi. Netko od njih mogao bi te prepoznati. Kako bi bilo da puštiš bradu?

– Dobra ideja. Ionako se ne bih mogao cijelo vrijeme skrivati ovdje. Moram malo prošetati i vidjeti kako da najsigurnije dođem do njega. Siguran sam da ga barem deset ljudi budno čuva.

Eddy Agarrat bijesno lupi šakom po stolu.

– Prokletstvo! Tako prljavu igru ne bih namjestio ni najgorem neprijatelju.

Gaddard se osmjehnu.

– Dobro, ostavi psovke za poslije. Prvo mi pokaži gdje mogu prespavati.

Sljedećeg jutra Gaddard se probudio svjež i naspavan. Ali nešto nije bilo u redu. Ispitivački je odmjerio sobu.

Sve je bilo na mjestu. Tada se sjeti. Više od pola mjeseca nije ležao u krevetu. Odjednom mu je bilo jasno zašto se nije budio cijelu noć.

Eddy Agarrat uđe s poslužavnikom u rukama.

– Ustaj, spavalice. Uskoro će podne. Donio sam ti doručak, odnosno ručak. Bolje je da jedeš ovdje nego da kvariš raspoloženje mojim gostima.

– Hvala na lijepom mišljenju koje imaš o meni. Što se događa u gradu?

– Ništa lijepo za tebe. Smartovi ljudi su na svakom koraku.

– Je li David Smart ovdje?

– I sam si rekao da neće doći ovamo sve dok ne bude siguran da si odlepršao među anđele.

Gaddard se protegnu.

– Poslije doručka, ovaj, ručka, malo ću protegnuti noge. Pogledat ću što je nova na njegovom ranču. Za to vrijeme ti nastavi njuškati po gradu.

Eddy Agarrat se kucnu po čelu.

– Hej, mogli bismo iskoristiti onog momka koji je tebe naslijedio. Sjećaš se, Smartov revolveraš. Promijenio se otkako je napustio prijašnjega gazdu, ali još i sad održava dobre odnose s njima. Zove se Terry Dorfsman.

– Možemo li imati povjerenja u njega?

– Imao sam vremena da ga upoznam. Čini mi se da nije suviše tugovao kad je raskinuo sa Smartom.

Goddardu se svidjela Agarratova ideja. Terry Dorfsman je mogao gurnuti nos ondje gdje je njemu bio zabranjen pristup.

– Dobro. Neka pokuša saznati kad David Smart dolazi u grad. Ali neka bude oprezan. Nitkovi ne smiju ništa posumnjati.

Nakon pola sata Goddard izađe na stražnji izlaz Agarratova saluna.

Ondje ga je čekao njegov konj.

Čim je odjahao iz grada, skrenuo je prema Smartovu ranču. Tražio je što skrivenije staze. Oko vrata je nosio dogled.

Ubrzo je stigao do sjeverne granice ranča. Znao je gdje se nalazi straža. Skriven u grmlju, podigao je dogled. Trojica revolveraša motrila su preriju oko brežuljka na kojem su se nalazili. S te strane ni komarac nije mogao proći nezapažen.

Goddard potjera konja prema zapadu. Znojeći se, prešao je preko nekoga kamenjara. Strahovao je da mu se konj ne ozlijedi, ali nije bio u mogućnosti da ga štedi. Ponovo se našao u šumi, nekoliko metara od ranča. Zastao je. Pred njim prizor kao na sjevernoj strani. Prerija se pružala unedogled, a na jednom uzvišenju stražarilo je nekoliko revolveraša. Goddard ljutito pljunu. Da bi stupio na Smartovu zemlju, morao je prijeći ravnicu. To ne bi mogao učiniti ni noću, jer bi ga otkrio topot konjskih kopita.

Bilo je kasno da nastavi razgledavanje. Već su se počele javljati sjene. Opasnost je vrebala sa sviju strana. On se povuče dublje u šumu da ondje prenoći. Zamotao se u gunj, ali nije mogao dugo zaspati. Osluškiavao je, očekujući svaki trenutak stražare.

Sljedećeg jutra nastavio je razgledavanje. Svakih nekoliko kilometara zastajao je i usmjeravao dogled prema ranču, ali uvijek bi ugledao istu sliku. Posjed Davida Smarta bio je čuvan bolje od kakve tvrđave.

Navečer je stigao na sjevernu stranu. Nekoliko minuta stajao je neraspoložen što mora natrag. Uzalud je jahao dva dana. Nije našao načina kako da dode do Davida Smarta. Ostala mu je samo jedna mogućnost – da se vrati u Bucker i čeka da se bogataš pojavi ondje.

Eddy Agarrat se odmah pojavio u njegovoj sobi.

– Hej, izgledaš kao pravi odmet-

nik. S tom bradom ne bi te bilo ugodno sresti u mraku.

Alan Goddard se baci na krevet. Bio je iscrpljen.

– Jesi li nešto saznao?

– Ništa novo. David Smart nije u gradu. Njegovi revolveraši još su ovdje, ali čini mi se da ih ima manje nego prije.

– Terry Dorfsman?

– Dolje je u salunu. Poslat ću ga ovamo. Danas je razgovarao s nekim svojim starim prijateljima.

Vlasnik saluna izade. Goddard zapali cigaretu i otpuhnu dim. David Smart ga se bojao. Sve svoje ljude je rasporedio da ga čuvaju. Dogleće će izdržati?

Netko pokuca na vrata.

– Da?

U sobu uđe visok momak, obučen u kožnato odijelo, s nisko obješenim koltom.

– Terry Dorfsman? – upita Goddard polako.

– Da.

Goddard sjedne. Rukom pokaza Dorfsmanu slobodnu stolicu.

– Čujem da si danas razgovarao sa starim prijateljima. Volio bih znati što su ti rekli.

– Vidio sam ih jutros, prije nego što su odjahali iz Buckera.

– Otišli su iz grada?

– Većina. Zaključili su da nećeš doći i da nema potrebe da dalje gube vrijeme. David Smart je danas poslao deseticu prema Greenbergu da te traže.

Na Goddardovu licu zaigra osmijeh. Stvari su se počele dobro odvijati. Smart je potcijenio njegovo strpljenje.

– U redu, prijatelju, ovo što si rekao vrlo je zanimljivo. Ali to je sitnica u usporedbi s onim što me najviše zanima. Ti mi možeš savjetovati kako da dodem do Smarta.

– Moraš biti strpljiv. Na ranču nemaš izgleda. Preostaje ti samo da čekaš kad će doći u grad. On mnogo vremena provodi u svojoj kući, nedaleko odavde. Tu mu je kancelarija i u njoj obavlja najviše poslova.

– Koliko dugo ću čekati?

Terry Dorfsman nabora čelo.

– Najviše dan – dva. Zbog poslova mora doći, osobito ako ocijeni da mu od tebe ne prijeti opasnost.

Sljedećeg jutra Goddard stade pred ogledalo. Polovica lica bila mu je pokrivena gustom, čekinjavom bradom. Tko ga nije dobro poznao, teško bi ga na prvi pogled prepoznao. To mu je odgovaralo. Mogao je bez velikog rizika otići u grad.

Terry Dorfsman i Eddy Agarrat sjedili su za šankom i bacali kockice. Goddard se nasmiješi.

– Napokon si pronašao pravog čovjeka, Eddy. Tvoj salon mu više odgovara nego meni.

– Ni Terry nije savršen. Vrlo dobro igra kockice. Još ga nisam pobijedio.

Dorfsman se glasno nasmije.

– Nadam se da zbog toga neću dobiti nogu.

– Ako tako nastaviš, nisam siguran.

Alan Goddard se uputi prema vratima.

– Prošetat ću malo po gradu i vratiti se na ručak. Ako nešto saznate, reći ćete mi kad dodem.

Na ulicama Buckera bilo je vrlo živo. Goddard je zavirio u sve kutove, ali nije ustanovio ništa zanimljivo. Najviše vremena proveo je pred kućom Davida Smarta. Jedan čovjek s puškom u ruci šetao je ispred ulaza.

Pred večer pode natrag. Ispred Eddyjeva saluna čekao ga je Terry Dorfsman. Uхвати ga za ruku i povuče u stranu.

– David Smart je u gradu! – reče prigušenim glasom. – Stigao je prije petnaest minuta.

– Kako si saznao?

– Eddyjev salon je pun njegovih revolveraša. Malo sam razgovarao s njima i oni su mi rekli da su dopratili gazdu do stražnjeg ulaza u kuću. Naredio im je da dođu po njega za dva sata, a da tada još jednom

•pročešljaju• grad. Krenuli su od ovog saluna. Ne smiješ se pojaviti unutra.

Goddard napravi kiselo lice.

– Znači, ništa od ručka – reče glumeći razočarenje.

Terry Dorfsman shvati njegovu šalu.

– Imaš nešto više od jednog sata.

Nekoliko trenutaka gledali su se netremice. Goddard upita:

– Kakvo je osiguranje oko kuće?

– David Smart ne voli mnogo revolveraša u svojoj blizini kad radi.

– Hvala, prijatelju – reče Goddard i odjuri.

Nakon pet minuta stajao je nasuprot Smartovoj kući. Prozori u prizemlju i na katu bili su osvijetljeni. Ispred vrata još je stajao stražar s puškom.

Alan Goddard spusti obod šešira i pride mu:

– Imaš li vatre, prijatelju?

– Gubi se odavde! – promrmlja ovaj ne želeći skretati pažnju prolaznika na sebe.

– Nisam te htio naljutiti. Samo sam tražio malo vatre da pripalim cigaretu.

Hoćeš li otići ili treba da te naučim pameti?

– Ti da me naučiš pameti? – tobože naivno zapita Goddard. – Gluplje lice od tvojeg nisam vidio.

Stražar problijedi.

– Ne želim ovdje praviti gužvu – prostenje. – Podi sa mnom iza ugla. Tamo ću ti pokazati tko ima glupo lice.

– Sa zadovoljstvom. I ja gubim živce kad netko grubo razgovara sa mnom.

Iza ugla je bilo mračno. Nitko ih nije vidio. Stražar munjevito zabije kundak puške u Goddardov trbuh i prije nego što se ovaj snašao, izvuče mu revolver. Goddard je bio spreman. Prije nego što je stražar stigao povući obarač, on kleknu i izvuče nož.

Sve je obavljeno u tišini. Ništa više nije ga sprečavalo da uđe u kuću Davida Smarta.

Vrata su bila otključana i on se uvuče u hodnik. Lijevo od njega drvene stube vodile su na kat. Smartova radna soba bila je gore. Ali Goddard nije htio ići gore prije nego što bude siguran da mu je odstupnica osigurana. Zato se na vrhovima prstiju uputi prema vratima u prizemlju, gdje je vidio svjetlo.

Izvukao je revolver i naslonio uho na vrata. Ništa se nije čulo. Oprezno uhvati kvaku. Nastojao je da bude što tiši. Još nije trebalo da Smart zna za njegovu prisutnost.

Kvaka popusti pod njegovim pritiskom. Čovjek u odjelu sjedio je za radnim stolom i pisao. Plamen petrolejke bacao mu je sjene po licu. Goddard tiho zatvori vrata za sobom.

Čovjek se trže. Nekoliko sekundi su jedan drugom gledali u oči.

– Allan Goddard – promuća čovjek za stolom. Ruka mu pođe prema ladici.

– Bez gluposti! – opomenu ga Goddard.

Čovjek u odijelu se ukoči.

– Martyn Carne! Nisam očekivao da ću te ovdje vidjeti. Daleko si dogurao.

– Čekaj da ti objasnim neke stvari, Goddarde – mucao je Carne. – Ono nije bila moja ideja.

– U svakom slučaju, ni ti nisi bezazlen. Smart te je unaprijedio. Više ne nosiš revolvere i jahaće odijelo. Ne bi to uradio da nije bio zadovoljan tvojim poslom.

– Počeo sam stariti. Nisam brz kao nekad. Nije za mene da se natječem s momcima tvojih godina.

Goddard se kiselo naceri.

– Da nisi zadužio Smarta, on bi te bacio u staro željezo. Znaš i sam da te nije bez razloga postavio da vodiš dio njegovih poslova.

– Ali...

– Zaveži, Martyne! Sve do napada kod Greenberga smatrao sam te poštenim čovjekom. Ali ti si obična ništarija! Nije trebalo da zaustavljam Stevea Fletchera kad te htio ubiti.

Martyu Carne obori pogled. Alan Goddard je znao sve o njemu.

– Objasnit ćeš mi nešto – reče Goddard. – Sanduk je bio zakopan u onoj spilji, zar ne?

– Da. Keith Knopfler i ja smo ga iskopali.

– Ti i Smart ste znali da je u njemu zlato?

Carne kimne.

– A sad najvažnije pitanje. Odatle kovčeg s gomilom zlata u Planini mraka?

– To ne znam.

Goddard izvuče nož.

– Zaista?

Carne se uplaši i odluči govoriti:

– Prije negoli je uspio, David Smart je bio pljačkaš poštanskih kočija. Nakon jedne velike pljačke neki njegov prijatelj zakopao je plijen u Planini mraka. Smart nije točno znao gdje. Njegov prijatelj je uhvaćen i osuđen na deset godina. Prije mjesec dana izašao je iz zatvora. Došao je ovamo i od Smarta zatražio pomoć. David ga je ubio čim se dočepao karte na kojoj je bio ucrtao mjesto gdje je kovčeg bio zakopan.

– Zašto je mene unajmio?

– Jer je iz iskustva znao da se samo izuzetni ljudi mogu probiti kroz Planinu mraka. Šest ljudi mu je poginulo pokušavajući se probiti. Sad znam da ih je sve likvidirao Fletcher sa svojom bandom.

Dok je govorio, Martyn Carne je pomicao ruku prema ladici u kojoj je skrivao revolver. Goddard ga ščepa za nju.

– Opomenuo sam te da ne pokušavaš s tim glupostima.

Ali Martyn Carne nije tako mislio. Odgurnuo je Goddarda i naglo otvorio ladicu. Goddard bez oklijevanja zamahnu rukom u kojoj je držao nož. Carne zakrklja i pade na

stol. Pri tom obori petrolejku. Staklo se razbije, petrolej se prolije, a plamen zahvati tepih. Soba u času planu kao da je od slame.

Goddard izjuri napolje i potrča uza stube. Morao je ščepati Smarta prije nego što požar izazove paniku u Buckeru. Plameni jezici već su zahvatili vrata Carneove sobe i došli do hodnika.

Smart je radio kad je Goddard banuo u njegovu sobu. Bogataš ga nije odmah prepoznao. Podigao je pogled čudeći se što ga uznemiravaju u to vrijeme.

– Oprosti što nisam kucao – reče Goddard.

Smart polako ustade. Lice mu je bilo skamenjeno.

– Kako si došao ovamo?

– Tvoja kuća je sitnica u usporedbi s Planinom mraka. Za mene to nije problem, zar ne?

U sobu se počeo uvlačiti dim. Stubište je vjerojatno već bilo u plamenu. Bogataš shvati da se događa nešto strašno. Desna ruka mu počeo podrhtavati. Goddardu to nije promaklo.

– Smiri ruke! Martyna Carnea nisam uspio uvjeriti da mislim ozbiljno.

– Ubio si ga?

– Nije mi pružio mogućnost izbora.

– Što hoćeš od mene?

– Ostao si mi dužan devet tisuća dolara. Posao je obavljen na obostrano zadovoljstvo. Možda sam zaslužio i posebnu nagradu. Mogao bih šutjeti kao Martyn.

– Šutjeti?

– Nitko neće doznati za tvoju prošlost, ni kako je kovčeg sa zlatom došao u Planinu mraka.

Smart stisnu kapke.

– Šališ se?

– Da.

U sobi je bilo sve teže disati. Bogataš pogleda prema vratima.

- Kuća gori!
- Za nas još ima vremena.
- Do vraga, moram izaći odavde.

Goddard nije htio pucati u njega. Pustio ga je da otvori vrata i izjuri napolje. Trenutak zatim začuje se njegov krik. Vatra, koja je progutala stubište, povukla je i Davida Smarta.

Goddard se ogleda oko sebe. U sobi nije bilo ničega zanimljivog.

Prozor nije bio visoko. Da ga nije uhvatila panika, David Smart bi se mogao spasiti, ali bi u tom slučaju morao platiti devet tisuća dolara.

Otresavši prašinu sa sebe, Alan Goddard se uputi prema salunu Eddyja Agarrata. Ljudi su trčali u drugom smjeru. Nije obraćao pažnju na njih. Želio je što prije odigrati partiju kockica s Eddyjem Agarratom i Terryjem Dorfsmanom.

U PRIPREMI:

Lex Lane

Nema nade za Longa

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 14.040 d, a za šest mjeseci 7.020 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: NIŠPRO »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-2052 (00027 – LASO). Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 33,00, ASCH 234,00, SFR 27,00, HFL 37,00, SKR 116,00, FF 109,00, US\$ 17,00 (avionom US\$ 20,20), C\$ 24,00 (avionom C\$ 28,30), Australia £ 12,00 (avionom £ 15,00). Uplata na devizni račun 30101-620-16-25731-3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb (za »Laso«, izdanje OOUR-a IRO).

Ekonomska propaganda »Vjesnik«, Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja koler stranica 300.000 d, C/b stranica 200.000 d. Oslobođeno plaćanja poreza Odlukom Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI. 1973. Rukopisi se ne vraćaju.

SERGIO ARAGONES GRU

U ovom broju vašeg Maxi
Superstripa prva luckasta epizoda
s jednim od najduhovitijih junaka!

GRU, LUTALICA
po prvi puta u našim izdanjima!
Gaknuti Aragonesov anti-heroi u osvajackom pohodu!